

Leto XIX.

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 Din, za 1/2 leta
90 Din, za 1/4 leta 45 Din,
mesečno 15 Din; za in-
zemstvo: 210 Din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Številka 23.

Uredništvo in upravnništvo
je v Ljubljani v Gregorči-
čevi ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošti hranilnici v Ljubljani
št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaja vsak torek, če-
trtek in soboto

Ljubljana, sobota 22. februarja 1936

Cena posamezni številki 1'50 Din

Centralizem je vsega kriv

Bogastva Jugoslavije prehajajo v tuje roke

Drzen očitke beograjskega gos-
podarskega mesečnika, da ni-
majo Slovenci dovolj smisla za
celoto, smo sicer že z vso odloč-
nostjo zavrili, vendar pa je
potrebno, da izpregovorimo o
tem očitku kaj več in da raz-
gremo tudi vprašanje o krivdi
za današnje obupno težke raz-
mere. Potem se bo šele s pravo
jasnostjo videlo, kdo se je vedno
boril za napredek celote in kdo
je stalno in brezvestno zaprav-
ljal interese te celote.

Ko je nastala Jugoslavija, je
bilo njeno gospodarsko stanje v
primeri z vsemi sosednimi drža-
vami naravnost odlično. Izvoz se
je v močnih rekah izlival iz Ju-
goslavije v tuje kraje in bilo je
dovolj denarja v državi. Niti ona,
danes že pozabljena zamenjava
kron v razmerju 1 : 4 ni povzro-
čila posebnega pomanjkanja de-
narja, ker je bila povsod mož-
nost zaslužka, ker je gospodar-
stvo Jugoslavije v resnici vsta-
jalo. Kakor v obljubljeni deželi
so takrat gledali iz Avstrije in
tudi še iz marsikatero druge
države v Jugoslavijo. In dejan-
sko je bila tudi Jugoslavija ena
tistih redkih nasledstvenih drž-
av, ki je mogla brez vsake tuje
pomoči urediti svoje finance.

Lepe in razveseljive so bile
takrat perspektive za bodoči
gospodarski razvoj Jugoslavije.
Živina, les, žita, vsi drugi agrar-
ni proizvodi Jugoslavije so bili
iskani in imeli so dobro ceno.
A le kmalu se je ta vesela slika
izpremenila. Sistematično so za-
čele dvigati Avstrija, Nemčija in
Italija svojo živinorejo in agrar-
no proizvodnjo, dočim nismo mi
prav nič storili, da bi zboljšali
kvaliteto agrarnih proizvodov.
Posledica tega je bila, da je bilo
naše blago vedno manj iskano,
da mu je cena vedno bolj pa-
dala in da končno velik del na-
ših agrarnih proizvodov sploh ni
več našel odjema na tujih trgih.
Križa kmetijskega prebivalstva je
bila tu in potegnila za seboj vse
druge stanovce.

Se čisto neizrabljena pa so bila
takrat tudi še naša zemeljska
bogastva. Baker, svinec, zlato,
železo, premog, boksit in celo
vrsto drugih rud smo imeli in
dejansko so se začeli ti naravni
zakladi tudi izkoriščati. Toda
nismo jih izkoriščali in jih ne
izkoriščamo mi, temveč tujci.
Gospodarji bakra so Francozi,
svinca Angleži, cinka in srebra
Angleži, premoga Francozi in tako
po vrsti so vsa naša rudna bo-
gastva prišla v tuje roke. Le tu
pa tam še životarijo nekateri
manjši rudniki, ki so last doma-
činov in ki na celotno proizvod-
njo nimajo nobenega vpliva.

Pa niti v industriji nismo po-
kazali kaj več sposobnosti, če-
prav smo za razvoj domače in-
dustrije naložili vsemu prebival-
stvu mestoma tudi ogromne za-
ščitne carine. Glavni dobiček od
silnega razvoja naše tekstilne
industrije imajo tujci, od elek-
tričnih central Belgijci in Švi-
carji, v sladkorni industriji Če-
hoslovaki in Madžari itd. Dež
blagoslova je neustanno oplajal
tuj kapital, a našim ljudem ni

nič ostalo. Z nad vse nizkimi
mezdami smo se posebej nagra-
dili tuji kapital.

Razvito in dobro delujoče je
bilo naše denarništvo. V Slove-
niji ni poznal kmetovalec ode-
ruških obresti in v stiski je na-
šel v svojih hranilnicah vedno
podporo, ki jo je potreboval. A
danes? Vse naše denarništvo je
na tleh, pa čeprav bi se moglo
rešiti z nekaj sto milijoni. Mala
Avstrija je zmogla dve milijardi
za rešitev svojih denarnih za-
vodov, bogata Jugoslavija nič,
prav nič.

In tako smo na vse zadnje
prišli do tega, da je na tleh
kmet, ker je brez kredita, nje-
govi pridelki pa nimajo prave

cene. Vsi naši naravni zakladi
so last tujcev in našim ljudem
je odkazano samo težko, slabo
plačano delo. Sedaj je vrhu vse-
ga zamrla še lesna trgovina, da
je naše gospodarsko stanje vsak-
dan temnejše in obupnejše.

In sedaj vprašajmo, kdo je
vsega tega kriv.

Od vsega začetka si je lastil
besedo v vseh vprašanjih edino-
le Beograd. Ta je bil zadnja in
najvišja instanca o vseh vpra-
šanjih. Vse avtonomne pravice
pokrajin in krajev so polagoma,
a gotovo ugasnile in centralizem
je čisto zavladal na vseh po-
ljih in v vseh panogah. Vse na-
rodno premoženje, ki je bilo ve-
liko in znatno, je prešlo v nje-

govo upravo. Razvaline in na-
zadovanja povsod in v vseh pa-
nogah so posledice te uprave.
Nobene kritike, nobenih pred-
logov ni dopuščala ta uprava,
ker vse jo je moralo slepo ubo-
gati, pa čeprav je bila njena
nesposobnost vidna vsak dan
bolj jasno.

Predpise za predpisi je izda-
jala ta centralistična uprava,
da se je začelo gospodarstvo du-
šiti pod pezo teh predpisov. Za-
man so opozarjali gospodarski
ljudje, da mora dobiti gos-
podarstvo vsaj nekaj zraka, vase
zaverovana centralistična upra-
va se ni ozirala na nobene pred-
loge in na nobene ugovore. Za-
sebna iniciativa se že ni več

dopuščala, ljudje so spoznavali,
da je vse zaman, da vsa njih
dobra volja nič ne pomaga, ker
je brez dobre volje centralistič-
na uprava, ki je odločala o
vsem. Tako se je stalno in do-
sledno ubijal v ljudeh smisel za
celoto, tako se je od zgoraj na-
vzdol uničevala državna misel.

In zato danes z vso pravico
obtožujemo ta nesposobni cen-
tralizem, ker je v njem početek
in vzrok vsega zla! Zato ker ta
centralizem nikdar ni imel smi-
sla za celoto, temveč je poznal
vedno le svoje najbolj ozke
osebne in lokalne interese. To
je edini logičen zaključek de-
bate o smislu za celoto!

Vsa trgovska združenja kličemo : v boj proti privilegijem konzumov!

Zveza trgovskih združenj je po-
slala vsem v njej včlanjenim zdu-
ženjem naslednjo okrožnico, po
kateri pa naj se ravna vsa trgo-
vska združenja in vse trgovske
organizacije brez izjeme. Iz vse
Slovenije mora krepko zadoneti
odločen protest proti trgovino in
obrt ubijajočim privilegijem na-
bavljalnih zadrug in konzumov.

Okrožnica se glasi:

»Od Centralnega predstavništva
Zvez trgovskih združenj smo pre-
jeli radi akcije proti privilegijem
nabavljalnih in konzumnih zadrug
to okrožnico.

»Naše trgovinske zbornice so
storile vse, kar je v njih moči, da
se predlog zakona o gospodarskih
zadrugah, ki je sedaj pred narod-
no skupščino, izpremeni in dopol-
ni tako, da bi se v bodoče onemo-
gočila ona nelojalna konkurenca,
ki jo nabavljalne in konzumne za-
druge izvajajo proti legalnim tr-
govskim podjetjem. Vse te pri-
pombe in predloge naših Zbornic
je objavil »Trgovski list« z dne
3. decembra 1935 pod naslovom
»Zbornice in novi zadrugi zakon«
in »Trgovaške novine« dne 5. ja-
nuarja 1936. A na vse to prizade-
vanje, kakor tudi na resolucijo
Centralnega predstavništva Zvez
trgovskih združenj, ni bilo razu-
mevanja na odločilnih mestih.

Zato Vas Zveza poziva, da ta-
koj skličete konferenco svojih čla-
nov in da na njej sprejmete reso-
lucijo, v kateri zahtevate od odlo-
čujočih, da se vse pripombe in
predlogi trgovskih zbornic glede
predloga zakona o gospodarskih
zadrugah osvoje in da se prav
tako tudi uvažujejo resolucije vr-
hovnega foruma trgovcev, Central-
nega predstavništva Zvez trgo-
vskih združenj, s tem bi se naša
propadajoča trgovina vsaj v bodo-
če ovarovala od največje nesreče,
ki jo v poslednjem času strašno
občuti: od brezpravne trgovine za-
drug.

Pripominjamo, da glavni za-
četni savez kraljevine Jugosla-
vije, baš te dni posluša, da se v
finančni zakon za leto 1936/1937
vnesejo posebne odredbe, s kate-
rimi bi se zadruge in njih Zveze
oprostile raznih davčnih in taks-
nih dodatkov, pa tudi dolžnosti izda-
nja računov po tar. post. 34 zaka-
na o taksah. Poleg tega pa ta
Zveza zahteva, da se zadruge, njih
Zveze in njih funkcionarji osvo-

bode tudi vseh kazni radi brez-
pravnega poslovanja po zakonu o
obrtih itd.

Tudi o teh vprašanjih je treba,
da se v protestni resoluciji pove-
odločno stališče trgovstva in da
zahtevate ali da se vse takšne in
podobne zahteve odklonijo, ali da
se iste olajšave dajo tudi vsem tr-
govcem.

Tako resolucijo je treba dostavi-
ti: gg. predsedniku vlade, mini-
stru za trgovino in industrijo, fi-
nančnemu ministru, ministru za
kmetijstvo, predsedniku narodne
skupščine, predsedniku finančne-
ga odbora narodne skupščine Miti
Demetrijeviću, predsedniku o-
dbora za proučevanje zakonskih
predlogov dr. Caslavu Nikitoviću,
Zbornici za TOI v Ljubljani, Tr-
govski zbornici v Beogradu ter
»Trgovskemu listu« v Ljubljani in
Trgovačkim novinam v Beogradu.

Pozivamo Vas, da to nujno iz-
vedete.

Predsednik:

Josip J. Kavrič s. r.

K temu nujno potrebnemu pro-
glasu Zveze bi dostavili še na-
slednje:

Ze sedaj so ugodnosti, ki jih
uživajo nabavljalne in konzumne
zadruge ogromne. Oproščene so ne
samo družbenega davka, (to je
pridobnine), temveč deloma tudi
poslovnega davka in zgradarine
ter plačujejo tudi nižji rentni da-
vek. Poleg tega ima večina nabav-
ljalnih zadrug drž. nameščencev
tudi brezplačne prostore, železni-
ške zadržke tudi znižano prevo-
zino in še marsikatero drugo ugod-
nost. Zadruge so poleg tega skup-
no oproščene 21 taks, ki jih mora-
jo trgovci plačevati.

Vse te ugodnosti pa veljajo za
zadruge le pod pogojem, da ne
izplačujejo dividend na deleže, če
ne izplačujejo taktijem ali nagrad,
če poslujejo le s svojimi člani in
če ne prodajajo ne alkohola in
ne luksuznih predmetov.

Zadruga, ki bi vse te pogoje
tudi vestno izpolnjevala, je bela
vrana, a privilegije uživa kljub
temu vse. Še več! Mnoge zadruge
če celo objavljajo cenike pred-
metov, ki jih prodajajo in v njih
je cela vrsta luksuznih predmetov,
a niti ena dažna uprava ne pri-
me te zadruge, da bi plačala
davek, ker je s prodajanjem luk-
suznih predmetov izgubila pravi-
co do teh ugodnostih. Obstoje celo

gostilne na zadrugi podlagi, a
celo te uživajo privilegije. Dogo-
dilo se je celo, da je bila neka za-
druga prijavljena zaradi tihotap-
stva s sladkorjem, a kljub ponov-
nim urgencam ni bilo mogoče iz-
vedeti, kako se je prijava končala.

Tudi proti tej nedopustni tole-
ranci sicer vedno tako rigorozne
davčne uprave je treba nastopiti!

Kakor že omenjeno, je eden po-
gojev, da uživa zadruga davčne
ugodnosti ta, da ne izplačuje no-
bene dividende. To se je doslej
tolmačilo tako, da so obresti na
deleže dopustne v višini eskontne
obrestne mere Narodne banke.

Proti unifikaciji šolskih knjig

Izjava prosvetnega min. ne zadovoljuje

Pri razprav. proračuna prosvet-
nega ministrstva je podal daljši
ekspozé prosvetni minister ter se
pri tem dotaknil tudi vprašanja
monopolizacije, odn. unifikacije
šolskih knjig. Med drugim je
dejal:

To vprašanje je urejeno z zaka-
nom o učbenikih iz l. 1932. Na
tem vprašanju so zainteresirani:
prosvetno ministrstvo, starši
učencev, tiskarnarji in izdajatelji.
Po tem zakonu morajo biti učbe-
niki enotni za vso državo. Tiska-
re se bodo šolske knjige v srbo-
hrvaščini, za Slovenijo pa v slo-
venščini. Knjige bodo izdajala
državna podjetja in jih naročala
pri tiskarnah, ki bodo najbolj
ugodne, da bodo izdatki za izdajo
knjig čim nižji. Država noče pri
šolskih knjigah postati pridobitno
podjetje.

Brez ovinkov in takoj moramo
izjaviti, da nas ta izjava prosvet-
nega ministra, ki smo jo posneli
iz vladnih listov, nikakor ne more
zadovoljiti.

Mi zahtevamo razveljavljenje
vsega zakona o učbenikih, ker je
unifikacija šolskih knjig napač-
na in nujno škoduje kvaliteti šol-
skih knjig. Tudi izjava, da se bo-
de oddajal tisk knjig najcenejšim
tiskarnam, ne more zadovoljiti
javnosti, ki nima več pravega za-
upanja do licitacij. Poleg tega po
sedanjem zakonu šolske knjige
zaradi pretiranih honorarjev sploh
ne morejo biti cenene in že zaradi

Sedaj pa je izdal davčni oddelek
finančnega ministrstva novo tol-
mačenje te določbe, po kateri iz-
gubi vse davčne ugodnosti vsaka
zadruga, ki izplačuje kakršnekoli
obresti od deležev. S tem bi se
morala večina zadrug tudi obda-
čiti in zahteva trgovcev mora biti,
da se to tudi izvede. Kakor je
davkarija stroga proti trgovcem,
tako mora biti tudi proti vsem
drugim. Vsake neenakosti v davč-
nem pogledu mora biti konec!

Odločno in enotno mora nasto-
piti vse trgovstvo proti privilegi-
jem nabavljalnih zadrug in konz-
zumov! Zato izvršite v polnem ob-
segu to, kar vam nalaga okrožnica
Zveze in tudi združenja ki niso
včlanjena v Zvezo!

V tem kardinalnem eksistenč-
nem vprašanju trgovine in in
mora biti vse trgovstvo enotno!

teh honorarjev ki so naravnost
zapeljiva prilika za »zarado«,
stara nevarnost, da se bodo šol-
ske knjige vsako leto menjale.

Če pravi prosvetni minister,
da so na šolskih knjigah zainte-
resirani poleg prosvetnega mini-
strstva tudi starši otrok, tiskar-
narji in izdajatelji, potem naj
tem prepusti tudi nekaj besede
pri določevanju šolskih knjig, kajti
danes nimajo starši nobene druge
pravice ko da plačujejo.

Dvomimo pa tudi, da bo pro-
svetno ministrstvo moglo izvesti
po vsej državi popolno unifikacijo
knjig, ker dosedaj ni moglo iz-
vesti niti unifikacije šolskih zvez-
kov po vsej državi. Zato se naj
ves zakon o učbenikih ukine, ker
je njegova zasnova napačna in
ker bo stalno povzročal nevarna
in ostra trenja, ki pač ne bodo
pospeševala konsolidacije naših
razmer.

Predavanje o Bolgarski

Vse trgovce in gospodarske lju-
di opozarjamo na predavanje, ki
ga bo imel v okviru bolgarskih dni
predsednik Zbornice za TOI Ivan
Jelačin. Naslov predavanja je:
»Moji vtisi s potovanja naših gos-
t. arstvenikov po Bolgariji leta
1934«. Predavanje bo v ponedeljek
24. februarja 1936 ob 8. uri zve-
čer v dvorani »Trgovskega doma«.
Zaželite se predavanja v čim več-
jem številu!

Občni zbor Združenja trgovcev Maribor-okolica

50letni jubilej Združenja in 10letni jubilej predsednika Kostajnskega

Maribor, 16. februarja.

V nedeljo popoldne je bil občni zbor Združenja trgovcev Maribor-okolica v veliki dvorani hotela Orla. Bila je to impozantna skupščina, katere se je udeležilo okrog 300 članov s področja Združenja, ki je največje v naši banovini ter obsega oba sreza Maribor desni in Maribor levi breg. Važnost tega zborovanja je še poudarila navzočnost predsednika Zbornice za TOI Ivana Jelačina ter tajnika dr. Plessa. Navzoč je bil tudi obrtno-zadružni inspektor Založnik, oblast pa je zastopal nadzornik Cajnko.

Poročilo predsednika Kostajnskega

Občni zbor je vodil zaslužni predsednik Združenja Martin Kostajnskega od Sv. Martina pri Vurbergu. Po pozdravu zborovalcev in gostov je podal izčrpano poročilo o stanju našega podeželskega trgovstva. Kriza, ki je zajela vse naše stanove, zlasti pa kmeta, je posebno udarila podeželsko trgovstvo, ki je povsem odvisno od svoje kmečke okolice. Zaščita kmeta je napravila potem še svoje, tako da je danes skoro vse imetje podeželskega trgovca imobilizirano in samo jedva še životari. Poleg tega je podeželski trgovin v velik kvar močna konkurenca sušmarjev in krošnjarjev, ki se kljub vsem naporom trgovstva proti tej nadlogi v zadnjem času še širi. — Poglavje za sebe so davki, ki danes naše trgovstvo še vedno tarejo. Tehtna izvajanja predsednika so sprejeli poslušalci z velikim odobravanjem.

'Priznanje za 10letno poštrenovalno delo

Z današnjim občnim zborom je slavil tudi predsednik Kostajnskega značilen jubilej: 10letnico nepretrganega načelovanja Združenju in 15letnico delovanja v odboru organizacije. V znak priznanja mu je poklonilo članstvo združenja krasno diplomu. Izročil mu jo je podpredsednik Združenja Lampreht z iskrenimi čestitkami v imenu vsega članstva. V imenu zbornice TOI je čestital predsedniku Kostajnskega predsednik Jelačin ter poudaril njegove velike zasluge, ki si jih je pridobil za organizacijo mariborskega okoliškega trgovstva. Čestitkam se je pridružil obrtno-zadružni nadzornik Založnik. Omenil je, da pozna organizacijo okoliškega trgovstva iz dobe, ko ji še ni predsedoval Kostajnskega ter pokazal na ogromno razliko med takratnim delom za trgovske interese in sedanjimi uspehi. Posebno pohvalno pa je omeniti veliko skrb Združenja za trgovski naraščaj in njegovo izobrazbo.

50letnica Združenja

Sledilo je tajniško poročilo, ki ga je podal mariborski pomočnik Blagovič. Zanimiva je statistika: Članov šteje Združenje 326, ki pripadajo 32 različnim strokam. Pomočnikov je 52, pomočnic 53, vajencev 21, vajenk 23. Lanj se je prijavilo 19 novih članov, odjavilo se jih je 21, uradno pa je bilo izbrisanih 30. Umrli so trije člani in 1 pomočnik. Pomočnikov je bilo prijavljenih 25, odjavljenih 23, pomočnic prijavljenih 24, odjavljenih 11, vajencev in vajenk prijavljenih 30, oproščenih 18, odpuščenih pa 8. Letos slavi Združenje svojo 50. letnico. Ustanovljeno je bilo leta 1886. V teh 50. letih je bilo v članjenih v Združenju 2410 članov, 593 pomočnikov in 569 vajencev. Najstarejši aktiven član Združenja je trgovec Ferdinand Jagrič iz Selnice ob Dravi, ki je v članjen

že od leta 1893. Ker so se v vojnem času izgubili arhivi, ni mogoče ugotoviti vseh voditeljev gremija. Predsedovali pa so gremiju med drugimi Pfeifer, Weber, Pölzl, Resnik, od leta 1925. pa mu načeljuje nepretrgoma Martin Kostajnskega.

Obračun in proračun

Predsednik Kostajnskega je podal nato blagajniško poročilo, ki izkazuje Din 104.048'25 dohodkov in Din 94.427'12 izdatkov. Na predlog člana nadzorstva Razbornika se je izrekla vodstvu soglasno razrešnica. — Proračun za prihodnje poslovno leto predvideva Din 69.000 dohodkov in pa toliko izdatkov. Med dohodki so te postavke: inkorporacijska pristojbina Din 36.000', članarina 26.000', šolnina 6.000' itd. Med izdatki je predvideno za pisarno in tajniške posle Din 35 tisoč, za potnine in obrtno revizijo Din 10.000', Din 15.000' pa za trgovsko nadaljevalno šolo.

Mesto šole — trgovski tečaji

Poročilo o trgovsko nadaljevalni šoli, ki jo vzdržuje Združenje popolnoma z lastnimi sredstvi, je podal predsednik Kostajnskega. Šola je za Združenje veliko breme, ki ga je pa treba prenašati, ker je vzgoja in izobrazba trgovskega naraščaja nujno potrebna. Le da se je z novim učnim načrtom za take šole uspeh poslabšal. Vnesli so se v pouk predmeti, ki učencem v praktičnem življenju prav nič ne služijo, zato pa obremenjujejo pouk ter zahtevajo toliko časa, da šola potem potrebne snovi ne more predelati. Zaradi tega predlaga, naj bi se na mesto šole uvedli trgovsko nadaljevalni tečaji, v katerih bi se poučevali samo predmeti, ki jih naraščaj v življenju in v trgovini v resnici potrebuje. Ti predmeti pa naj bi se obravnavali res z vso temeljitostjo. Obenem pa naj trgovci olajšajo šoli delo s tem, da jemljejo v uk res samo one vaje, ki imajo veselje do trgovskega življenja, ki so bistre glave in imajo tudi že neko predizobrazbo. Predlog predsednika je bil soglasno odobren.

Volitve

Zaradi volitev je predsednik odredil 10minutni odmór, po katerem je trgovec Požar predlagal listo novega odbora, na kateri pa so imena vseh dosedanjih odborov s predsednikom Kostajnskega na čelu. Zborovalci so ponovno izvolitev dosedanjega odbora, zlasti pa še predsednika Kostajnskega pozdravili z živahnim odobravanjem.

Govor predsednika zbornice Ivana Jelačina

K besedi se je nato oglasil zbornični predsednik Ivan Jelačin. V daljših izjavah je nazorno orisal domač in svetoven gospodarski položaj. Uvodoma je zopet poudaril vzgledno izvedbo stanovske organizacije v tem združenju, ki lahko služi za vzgled vsem združenjem v banovini. Stanovska zavednost in čut dolžnosti do lastnih stanovskih organizacij sta prvi pogoj uspešne samoobrambe trgovskega stanu. 17 let že stoji naše trgovstvo v defenzivi in še vedno ga ogrožajo iste nevarnosti, v prvi vrsti pa davčni vijak. Slovenski trgovci se davkov ne branimo, zavedamo se kot dobri državljani in zavedni Jugoslavlani, kaj smo državni dolžni, zahtevamo pa tudi pravično razdelitev davčnih bremen. Najti je treba pravilno razmerje v obremenitvi posameznih stanov. Zaradi tega je nujno potrebno, da naše trgovstvo pametno

in stvarno sodeluje v davčnih odborih. Naše trgovstvo odklanja protekcionizem, zahteva samo pravičnost. Mi trgovci nismo nobeni kapitalisti, mi ne poznamo stanovskega sovraštva in zato tudi obsojamo razredni boj, hujskanje enega stanu proti drugemu, pa tudi protežiranje enega stanu pred drugim.

Sankcije so nam prinesle obupne razmere. Tisoč žag v Sloveniji počiva, nad 100.000 ljudi je s propadom lesne trgovine prizadetih in na tisoče trgovcev je ob eksistenco. Za kmečko zaščito so udarile našega trgovca sedaj še sankcije. Silno gospodarsko škodo trpimo zaradi sankcij, a pri velikih državah žal ne najdemo pravega razumevanja za naše gospodarske težave. Pomagati si moramo sami. Dela se sedaj na tem, da se s pomočjo velikih državnih podjetij organizira naša lesna trgovina v drugem pravcu, da se najdejo nova tržišča tudi za slovenski les. Morda bi smeli celo upati, da bodo naša sankcije povzročile potreben preobrat v naši drž. gospodarski politiki in da se bo povečalo zanimanje za naše lesne končne produkte, kar bi nam moglo prinesiti nove dohodke!

Kriza našega denarništva: Od leta 1931. traja kriza našega denarništva z nezmanjšano silo. 800 hranilnic, ki so ščitile našega malega človeka pred oderuštvo ter so pomagale ustvarjati v naših vseh skromno blagostanje, je v prepasti. Po krivici se nam je očitalo, da je itak standard našega človeka pretiran. Če je višji, kakor drugod v državi, imamo do njega pravico. Naš človek živi skromno, pa noče hoditi raztrgan, hoče imeti vsaj čisto posteljo in zakrpano obleko.

Trgovski stan je važen faktor v državi, ki hoče dobro državi. Mi hočemo, da vlada red, da vlada blagostanje, mi smo konstruktiven element, ki uspeva le takrat, če gradi in zato hočemo, da nas poslušajo in naše zahteve uvažujejo. In da so naši predlogi dobri, dokazujejo vzgledi v drugih državah, kjer so hitro opravili s krizo denarništva, pa čeprav so bile tam razmere še obupnejše in sredstva pičlejša, kakor pri nas. Trgovci zahtevamo napredek in pogoje zanj nam morajo oskrbeti tisti, ki so na vodilnih mestih. Mi si ne želimo drugam, mi hočemo ostati v naši Jugoslaviji, toda lahko zahtevamo, da mora biti naša država lepo urejena, kakor je hiša dobrega gospodarja. Vidimo pa, da se je ubila vsa dobra volja med ljudmi, da se jih je zavajalo z indolentnostjo v nezadovoljnost in v nezaupanje, da, naravnost v komunizem. Mi moramo s tem pomesti, morajo se upoštevati predlogi in zahteve predstavnikov gospodarstva, ki želi naši lepi državi samo še lepšega napredka.

Delo zbornice: Zbornica danes čudežev ne more ustvarjati, vendar se dela in zato so tu tudi uspehi. K sreči se je v naši zbornici uveljavilo načelo solidarnosti vseh stanov. Ugodne posledice tega sodelovanja se kažejo na vseh področjih našega gospodarstva, ugled zbornice pa obenem narašča, da zavzema danes gotovo vodilen položaj v državi. Napačno pa je mnenje, da mora organizacija za posameznika napraviti vse, kar se od nje zahteva. Trgovec, ki se ne bo sam z lastno močjo postavil na noge, ne bo nikoli uspel. Naloga zbornice pa je, da brani in pospešuje interese našega celotnega gospodarstva.

Izvajanja predsednika zbornice so bila sprejeta z izrednim navdušenjem in dolgotrajnim odobravanjem.

200 novih naročnikov za »Trgovski list«

Predsednik Združenja Kostajnskega je nato opozoril članstvo na važno nalogo, ki jo opravlja »Trgovski list« kot stanovsko glasilo trgovstva. Važnost tega glasila je nato obrazložil predsednik zbornice Jelačin. Moč vsake stanovske organizacije predstavlja njeno stanovsko glasilo in zato bi morali biti naročeni po vrsti vsi trgovci na »Trgovski list«. Najmanj, kar se more zahtevati, je, da se trgovec naroči vsaj na njegovo tedensko izdajo. Predlaga, naj bi Združenje naročilo tedensko izdajo »Trgovskega lista« v 200 izvodih. Naročnina je nizka, komaj 50 Din letno in to zmoro prav gotovo vsak trgovec. S stanovskim glasilom bo ustvarjena trdna vez med trgovstvom. Predlog, ki ga je dal predsednik Kostajnskega na glasovanje, je bil z odobravanjem soglasno sprejet ter bo uprava Združenja naročnino pobrala skupaj z ostalimi članskimi prispevki.

Sejske legitimacije, koledarji

G. Miha Majcenovič je nato sprožil misel, da bi se preprečilo dosedanje zlorabljanje sejskih dovolil z izdajo posebnih legitimacij s sliko za sejmarije, ki bi omogočala lažjo kontrolo. Dosedaj se je dogajalo, da je na en obrtni list sejmarijo po 5 do 6 ljudi. Predlog se je sprejel soglasno. — G. Turnšek je sprožil zopet vprašanje novoletnih koledarjev. Kljub dvakratnemu tozadevnemu sklepu so jih nekateri člani zopet delili. — Predsednik je nato opetovano pozval članstvo k disciplini, da se ravna po sklepih občnega zbora. Sicer bo potrebno, da se kazni, ki so bile sprejete proti kršiteljem sklepa o prepovedi delitve koledarjev, začno izvajati s pomočjo oblastev.

S tem je bil dnevni red uspelega zborovanja izčrpan in predsednik ga je zaključil ob 17. uro. Bilo je lep in manifestanten dokaz velike stanovske zavednosti in poštrenovalnosti trgovstva iz mariborske okolice.

Društvo trgovskih potnikov in zastopnikov v Ljubljani

ima XII. letni redni občni zbor v nedeljo, dne 15. marca 1936 ob pol 9. uri dopoldan v veliki dvorani »Trgovskega doma«, Gregorčičeva ulica.

Dnevni red: 1. Otvoritev in poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo revizorjev. 5. Volitev novega odbora (predsednika, 9 odbornikov in predsednika razsodišča). 6. Volitev dveh preglednikov računov. 7. Določitev članskih prispevkov za leto 1936. 8. Samostojni preloži. 9. Slučajnosti.

Občni zbor je sklepčen, če je prisotna vsaj tretjina vseh rednih članov. Ako občni zbor ni sklepčen ob napovedani uri, bo pol ure nato drug občni zbor na istem mestu in z istim dnevnim redom ter je sklepčen pri vsakem številu članov.

Morebitne samostojne predloge je treba po društvenih pravilih (§ 16., točka e) naznaniti odboru najmanj 5 dni pred občnim zborom in jih mora podpirati vsaj 5 rednih članov.

Ustanovni in častni člani imajo na občnem zboru le posvetovalen glas.

»Službeni list«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 19. februarja objavlja: Uredbo o izločitvi kraja Lipe iz občine Odranci in priključitvi k občini Turnišče — Pravilnik o prehrani in obleki obsojencev kazenskih in drugih podobnih zavodov — Odločbe državnega sveta — Izpremembo § 19. skupščinskega poslovnika — Razglas o volitvah obč. odbora za občino Vitanje — Razne razglase sodišč (med njimi 27 dražbenih oklicev) in uradov ter razne druge objave.

Politične vesti

Češkoslovaški ministrski predsednik dr. Hodža pride 22. februarja v Beograd, da utrdi staro prijateljstvo med Češkoslovaško in Jugoslavijo in da poroča o svojih pogajanjih za rešitev podonavskega vprašanja.

Pogajanja med Calderisem in Sofulisem za sestavo koncentracijske vlade so se razbila. Grška vladna kriza se je s tem znatno poostрила.

Staro trozvezo med Italijo, Nemčijo in Avstrijo bi baje hoteli obnoviti nekateri avstrijski in italijanski politiki in to je baje glavni cilj razgovorov med avstrijskim zunanjim ministrom Berger-Waldeneggom in Suvichem.

Göring pa se baje pogaja na Poljskem, da bi se ustvarila koalicijska vlada med Italijo, Nemčijo, Poljsko in Madjarsko ter s tem preprečil načrt dr. Hodže o ustanovitvi samostojnega Podonavja. Nemška diplomacija skuša na vsak način ustvariti novo zvezo, da se reši izolacije in da dobi z novo koalicijo protitež proti francosko-ruskemu paktu.

Flamanski poslanci so začeli zahtevati, da se mora vojna zveza med Francijo in Belgijo odpozdovati. Rajhovski listi pišejo o tej zahtevi na široko ter poročajo s posebnim zadovoljstvom, da bodo flamanski poslanci sklicali številne protestne shode proti vojaški zvezi Belgije s Francijo.

Razprava o ratifikaciji francosko-ruskega pakta bo v francoskem parlamentu končana šele prihodnji teden. Odločno je nastopil za pakt Herriot. Pri razpravi zaradi razpusta Action Française je izrekel parlament vladi Sarrauta zaupnico s 381 glasovi proti 151.

Južno in vzhodno od Makale so se začeli novi boji, ki so zelo trdovratni. Etiopci so zopet začeli z gverilsko vojno. Italijanska poročila pravijo, da italijanska letala niso mogla zasledovati umikajočo se etiopsko vojsko, ker je bila silna megle. Šele tretji dan so mogli zasledovati Etiopce in so vrgli na nje letala 120 ton razstreliva.

General Badoglio je imel na severni fronti štiri armadne zbornice skupno 220.000 do 250.000 italijanskih vojakov ter do 80.000 črnih vojakov. Italijani so torej bili v silni premoči, neglede na njih prvotno oborožitev.

Na cesarja Hajle Selasija se je pripravil atentat. Letalo, s katerim navadno potuje, je bilo pokvarjeno, da bi na prvem poletu strmoglavilo na tla. Sedaj se vodi ostra preiskava.

Italijanski listi napovedujejo novo ofenzivo Italijanov na južni fronti. Pred začetkom velikega deževja hočejo Italijani na vsak način doseči večje vojaške uspehe.

Maršal Balbo je nenaodoma odpotoval v Rim, kjer je bil takoj sprejet od Mussolinija, s katerim je imel daljši sestanek.

Poljski ministrski predsednik Kosciolkowski je v svojem ekspozitu pred sejmom med drugim izjavil, da bo vlada likvidirala pretirani etatizem, ki se je v zadnjem času razpasil. Vlada bo nekatera državna podjetja ukinila ter okreplila zasebno iniciativo. Zlasti bo skušala dvigniti dohodek kapitalov. Ministrski predsednik je nadalje govoril o dosedanjih uspehih vlade, kateri se je posrečilo, da je znižala cene onim industrijskim izdelkom, ki jih kmetovalec najbolj potrebuje. — Glede poljske zunanje politike je izjavil, da ostane ta neizpremenjena.

Pri dopolnilnih volitvah v nekem okraju ob Blatnem jezeru na Madjarskem je zmagal z veliko večino kandidat opozicije. Ta poraz vlade se je v madjarskih političnih krogih zelo komentiral.

Novo špansko vlado je sestavil Azana. Novo vlado sestavljajo republikanski levicari in republikanska unija, dočim socialni demokrati niso hoteli vstopiti v vlado. Pač pa so se zavezali, da bodo podpirali vlado Azane. Parlament se sestane že 3. marca, dva dni po ožjih volitvah.

Generalno stavko nameravajo proglasiti socialisti in komunisti v Španiji in je v Saragosi že izbruhnila. V vladnih krogih se boje, da se bo razširila na vsa Španijo. Monarhisti trumoma beže iz Španije. Mnogi listi napovedujejo, da se bo začela v Španiji državljanska vojna.

Španija preživlja zopet zaradi komunističnih neredov težke dni. V mnogih mestih so komunisti osvobodili kaznjence, porušili in požgali cerkve ter lokale katoliških organizacij in desničarskih društev. Policija ni mogla povsod obvladati demonstrantov, ki so bili v dosti krajih popolni gospodarji ulice. Ministrski predsednik Azana je izjavil, da bo vlada na vsak način očuvala red.

Pravila Trgovske bolniške blagajne v Ljubljani

(Konec.)

§ 15. Nadzorstvo.

Nadzorstvo se sestoji iz 5 članov in 5 namestnikov, izvoljenih na rednem obnem zboru za dobo treh let.

Iz svoje srede izvoli nadzorstvo predsednika in podpredsednika, ki nadomešča predsednika v primeru njegove odsotnosti ali zadržanosti.

Predsednik sklicuje in vodi seje, ki so sklepne ob navzočnosti najmanj treh članov. Veljavno se sklepa z absolutno večino.

Nadzorstvo opravlja kontrolo nad celotnim poslovanjem blagajne in je v to svrhu upravičeno vsak čas pregledati vse blagajniške knjige in spise. Konec vsakega leta mora skontirati blagajno in druge vrednostne stvari, podrobno pregledati računske zaključke in poslovanje blagajne ter o izvršenem pregledu poročati na rednem obnem zboru.

§ 16. Razsodišče.

Vse spore med blagajno in njenimi člani, odnosno sozavarovalci rešuje razsodišče, ki se sestavi od primera do primera tako, da imenuje član za razsodnika 2 člana, bolniška blagajna 2, vsi štirje pa si izvolijo petega kot predsednika. Člani razsodišča morajo biti člani blagajne. Prizadeti član more po odločitvi upravnega odbora blagajne v sporni stvari vložiti v 14 dneh proti odloku upravnega odbora pritožbo na razsodišče. Razsodišče odloča po ustni razpravi z večino glasov. Razsodbo podpisuje predsednik in vsi člani razsodišča. Razsodbe razsodišča so obvezne in se morejo izpodbijati v roku 14 dni po prejemu razsodbe le pred rednim obnem zborom.

§ 17. Rezervni sklad.

Iz vsakeletnih prebitkov poslovanja blagajne se dotira rezervni sklad, ki služi za kritje nepredvidenih izrednih davkov, za primer kake epidemije in podobno. Premoženje blagajne se mora nalagati v pupilarno varnih denarnih zavodih po presoji upravnega odbora.

§ 18. Razdružitev.

Blagajna se more razdružiti po sklepu obnega zbora, odnosno z odlokom nadzorstvene oblasti, kadar so za to podani zakoniti razlogi.

V primeru razpusta blagajne pripada čisto premoženje Združenju trgovcev v Ljubljani, ki ga čuva najdalje dve leti za primer ustanovitve kake nove slične bolniške blagajne. Po preteku tega roka pa ga more uporabiti v prid onemoglim in pomoči potrebnim trgovcem iz področja bivšega delokroga blagajne.

§ 19. Nadzorstvo oblasti.

Blagajno nadzoruje pristojna državna oblast v smislu določil zakona z dne 16. julija 1892, drž. zak. št. 202, o registriranih pomožnih blagajnah, kateri predloži upravni odbor vsako leto po izvršenem obnem zboru poslovno poročilo v smislu zakona o pomožnih blagajnah, računski zaključek, izkaz rezerv in višino sklenjenih zavarovalnih prispevkov, kakor tudi vsako spremembo pravil. Obnem javi tudi člane upravnega odbora.

Blagajna se vpíše v seznam pomožnih blagajn.

Pravila Trgovske bolniške blagajne potrjena

V prilogi »Službenega lista kr. banske uprave Dravske banovine« z dne 22. februarja je objavljen razglas banske uprave, da se je vpisala na osnovi § 5. zakona z dne 16. junija 1892, drž. zak. št. 202 »Trgovska bolniška blagajna, registrirana pomožna blagajna v Ljubljani« v register pomožnih blagajn pri kr. banski upravi v Ljubljani.

In kako je s slovenskim inseratom?

Kako se sestavljajo oglasi

Če gre za en oglas ali dva, da potrebna navodila za sestavo besedila navadno trgovci sam. V tem primeru je naloga reklamirja, da snov spravi v reklamni slog in da za inserat določi primerno obliko. Če je oglas brez kliseja, da potrebno obliko tiskarna po željah naročnika; če pa je oglas klisiran, pa je potrebno poklicati na pomoč grafika, ki se bavi z načrti za reklamo. Če pa gre za napravo cele serije oglasov za eno in isto blago, prosim industrijenaročnika, da mi da na razpolago potrebno strokovno knjigo, ki mi nudi prvo informacijo. Čim mi je postopek pri izdelovanju in namen blaga, ki naj bi ga propagiral, znan, prosim tvorničarja za razgovor, ki je stvar zaupanja. Tvorničar svoj posel ume do vseh potankosti in čim več skrivnosti in tajnosti zaupa reklamnemu strokovnjaku, tem boljša bo reklama. Jaz si navadno za propagando važne stvari sproti zapisujem, doma pa ves potek razgovorov na kratko zabeležim. Kajti velikokrat je med izvrševanjem osnutkov potrebno, da pogledam zabeležke in si važne podatke pokličem v spomin. Navadno že ob sklepnih menjavah misli pride kakor blisk naglo osnovni načrt sam od sebe; večkrat pa da tvorničar sam, ne da bi se zavedal, smer, po kateri naj bi se ravnala reklama. Kaj rado pa se tudi zgodi, da pridem na pravo misel šele pozneje po dolgem premišljevanju. Ob navdušenju, ki ga pravi tvorničar, ki je obenem navadno tudi dober prodajalec, zna vznuditi v meni, čisto že dozori en ali dva oglasa od serije, ki jo je treba še napraviti. Nikdar ne pozabim takih izsamičevstij spočetih misli zapisati, ker tvorijo navadno inserat v surovem stanju. Besedilo je navadno dolgo, živahno, čisto tudi naročnik pretirava, toda osnovna misel je redkokdaj slaba. Take prve početke je treba spraviti, da se navdušenje poleže, med tem pa stvarno vnovič dobro prebrati. Za tem se prične bršenje že sestavljenega oglasa, spraviti je treba resnico s propagiranim predmetom v soglasje, pa mu prideti še manjkajoče argumente. Za nadaljnje oglase je potrebno vzeti le nove prilike in prvotno vadečo nit — misel aplicirati nanje.

Hibe slovenskih inseratov

Kako pa je z našim, slovenskim oglasom? Naš človek je pošten. Prav tako je tudi naš trgovec do skrajnosti soliden, časih morda skoro preveč. Če govorite z različnimi domačimi ali pa tujimi tovarnarji, vsi brez izjeme poudarjajo, da najraje prodajajo v Slovenijo. Najmanj imajo sitnosti z našimi ljudmi. Pri njih posel navadno gladko poteče. Tudi denar prihaja od naših ljudi redno v žepe izdelovalcev blaga.

Vse te lepe lastnosti našega trgovca se kažejo dokaj jasno v inseratu. Precej nad deset let že zasledujem našo domačo trgovsko propagando, pa skoraj nikdar nisem našel v nji previšenega pretiravanja, ki ga čisto kljub opominom opazimo drugod. Poleg te lepe navade, ki je popolnoma v skladu s pravili sodobne reklame, nosijo skoro brez izjeme vsi naši domači inserati znake, ki pričajo, da v reklami naš trgovec ni doma. Za naše skromne razmere naš trgovec precej inserira, le žal je to oglaševanje tako razmetano po listih, da za reklamo izdani denar ne more prinesiti koristi. Prav tako pogrešam enotnosti pri oglaševanju iste stvari dan izdeta v dveh listih, sta po načinu postavitve popolnoma

tuja. Zdržema, kakor bi bilo potrebno, pri nas oglašuje le malo trdk. Zdi se mi celo, da je naša inseratna reklama preveč odvisna od akviziterja, pa premalo od trgovca samega. Časih se trgovec uda prestlepljen od lepih besed, časih da naročilo, da se znebi morda znanega zbiraleca oglasov itd. Tako se zgodi, da vidimo posamezen oglas od ene in iste trgovine morda v desetih publikacijah nikdar pa ne v enem in istem dnevniku deset oglasov zaporedoma. Slednje bi saj nekaj zaleglo, posamezni oglašje v različnih listih pa so obsojeni v pozabo. Pravilno bi bilo, če bi vsak trgovec že v začetku leta določil določen znesek za reklamo in če bi oglaševal le v onih listih, ki jih hero ljudje, ki so ali pa lahko postanejo njegovi kupci. Vsako drugo oglaševanje naj bi se odklanjalo.

Rekel sem, da naš trgovec v splošnem ni doma v reklami. Naj v dokaz te svoje trditve navedem, troje vzgledov. Pred tremi leti me je poklical k sebi premožen ljubljanski trgovec, češ da bi rad govoril z menoj o reklamnih zadevah. Dolgo sva razmotrivala to in ono. Kar sem mu nasvetoval, mu ni ugajalo. Vse, o čemur sem mu govoril, je rekel, da tudi on ve. Slednjič je odprl pisalno mizo in je iz nje privlekel znani zagrebški časopis. V njem je bila natisnjena trgovčeva slika, življenjske in precej dolgo poročilo o napredku njegovega podjetja. Pogledal me je in rekel: »To je zame reklama!«

Morda je že štiri leta od tega, ko sem bil v pisarni nekega drugega trgovca v Ljubljani. Govorila sva na dolgo in široko o reklamni sevedu. Ko sem mu omenil, koliko pažnjo posvečam vedno besedilo pa tudi zunanji obliki oglasa, mi je odvrnil: »... ker nimate prakse, pa gre počasi. Pri meni gre pa to kaj hitro izpod rok. Seve moje mnogoletno izkušnje so me naučile k hitrim sklepom. Ob pol enajstih vprašam pomočnika, če naj bi dali oglas v list. In ob enajstih je naročilo že v upravi onenajenega lista. Ob dveh ljudje že čitajo, kar sem napisal. Hitro se je treba obrniti in ne razmišljati, kako in kaj.«

Pred dobrima dvema letoma sem na cesti govoril z nekim našim veletrgovcem o mojem poklicu. Vpra-

šal me je, koliko pa Vas je sedaj v Ljubljani, ki se bavite s tem delom? Povedal sem mu. Na to mi reče: »Poznam še nekoga, ki Vam bo pričel delati konkurenco. Toda ta se je specializiral za tramvajsko reklamo.« — Kaj se pravi za tramvajsko reklamo se specializirati, posebno ako je le kakih 10 voz v prometu kakor jih je bilo še tedaj, najbrže nihče ne more razumeti. Jaz tudi ne. Zato tudi nisem ničesar več odgovoril.

Inserat se mora izplačati

Na drugi strani je pa potrebno posebej naglasiti, da je pri nas veliko zanimanje za reklamo sploh. Koliko in kako različna vprašanja čisto prihajajo k meni! Naj povem samo en vzgled izmed mnogih drugih. Na Dolenjskem v bližini Grosupljega, vendar v neki odročni vasi, je prevzel mlad fant neko trgovino od stare ženice-trgovke. Rekel mi je, da ima tisoč dinarjev ali pa morda tudi nekaj več na razpolago za reklamo. Najraje bi inseriral in na ta način prišel do večjega prometa v svoji trgovini. Odsvetoval sem mu oglaševanje, pa me je začudeno pogledal. Da me je razumel, sem mu moral z računom dokazati, da bi mu oglaševanje ne prineslo nikake koristi. Na vprašanje mi je povedal, da pride v vas kakih 40 časopisov, med katerimi prvači »Domoljub«. Torej, sem rekel če daja v Domoljub en oglas za Din 100—, bi veljal vsak posamezen oglas pri Domoljubovi nakladi 0'25 para. V vas vas pride, recimo 40 Domoljubov, in bo 40 oglasov veljalo 10 para. Za Vas pridejo v poštev samo oni oglašje, ki jih prinesejo one številke navedenega lista, ki prihaja v Vašo vas. Kajti vsa druga naklada Vam ne more nič koristiti, ker iz oddaljenejših krajev ne bo hodil nikdo k Vam kupovati. Če bi oglas veljal le 10 para, bi Vam oglaševanje priporočil, sicer pa ne. Razumel me je in je tudi izvršil moj reklamni nasvet. Pozneje mi je povedal, da mu gre trgovina dobro, da je dal natisniti od mene sestavljeno snubilno pismo, ki ga je poslal v vsako hišo, pozneje pa da je še vsakega občana posebej obiskal s prošnjo, naj pri njem kupuje.

Iz ljubljanskega okoliškega združenja

V soboto je bila skupna seja uprave in nadzorstva Združenja za ljubljansko-okoličja. Udeležba na seji je bila polnoštevna.

Najprej je podal predsednik Združenja Logar obširno predsedniško poročilo, iz katerega posnemamo:

Redna letna skupščina združenja je bila kljub zmanjšanju števila članstva za 157 prav dobro obiskana.

Gospodarsko stanje v našem okraju se ni zboljšalo, temveč se je bati, da se bo še poslabšalo, ker se opaža kljub skrajni stiski popolna brezbrzičnost odločujočih činiteljev za gospodarska vprašanja. Še vedno se rešujejo ta le iz političnih vidikov. Sklicanja gospodarskega sveta še vedno ni bilo mogoče doseči. Niti za pomoč naši lesni trgovini se ni nič storilo, pa čeprav se je to javno obljubovalo. Tudi splošni protest proti monopolizaciji šolskih knjig še ni rodil nobenega uspeha. Tiskovin v slovensčini skoraj sploh ne bomo več poznali!

Brezposelnost močno narašča, a javnih del ni. Predvsem pa trpi vse naše narodno gospodarstvo zaradi nesposobnosti naše birokracije, o čemer je »Trgovski list« objavil zelo potreben in uteme-

likih številne sestanke članov. V debati, katere so se udeležili gg. Rant, Mercina, Habič, Perme in Joško Jelac in se je na podlagi konkretnih dejstev ugotovilo, da je davčna odmera prevelika.

Predsednik je nato poročal o snujanju se Trgovski bolniški blagajni. Sklenilo se je, da bo združenje živahno podpiralo akcijo za čim večji pristop v novo in potrebno blagajno.

Seja je nadalje razpravljala o predpisu doklade za l. 1936., ki ostane ista ko v prejšnjem letu. O predpisu doklade bodo člani opozorjeni še posebej. Prav tako se je sklenilo, da se pobira naročnina za »Trgovski list«.

Za blagajnika združenja je bil izvoljen dolgoletni član uprave g. Ivan Rant iz D. M. v Polju.

Končno je bilo sklenjeno, da se izreče topila zahvala vestnemu in dolgoletnemu bivšemu podpredsedniku Davorinu Šetincu in prav tako tudi trgovcu Jernejčiču na Vrhniki za njun trud v korist združenja in napredka slovenskega trgovstva.

harva, plesira in
komično snait
obleke, klobuke
itd. Skrob in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo
tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 8.
Telefon št. 22-72.

O zamenjavi telefonskih aparatur,

ki je v Ljubljani tako zelo razburila naročnike, je sedaj izdalo ljubljansko pošto ravnateljstvo neko pojasnilo, v katerem v glavnem pravi. Za avtomatične centrale v Sloveniji so določeni aparati Ericson. Ljubljanska centrala si je svoje dni izposodila od beogradske centrale 90 Siemensovih aparatov, ki so v resnici ličnejši od Ericsonovih, in te je morala sedaj po ukazu ministrstva vrniti v Beograd. Ministrstvo namreč hoče, da so na področju enega poštnege ravnateljstva samo aparati ene vrste, ker je potem dobava nadomestnih delov enostavnejša.

Kakor je morda to pojasnilo prepričujoče, tako pa se ne moremo zadovoljiti z zadnjim stavkom pojasnila, ki se glasi: Poštna uprava daje naročnikom aparate po predpisih..., naročniki pa nimajo pravice zahtevati aparate druge tipe ali pa aparate, ki jim bolj ugajajo. Temu pojasnilu namreč manjka še dostavek, da imajo telefonski naročniki le to pravico, da plačujejo naročnino in da potrpežljivo prenašajo vse težave. — Zlasti pa, da so srečni, če kljub premalo številnim izhodom dobe celo med najbolj obloženimi urami telefonsko zvezo. Saj v Ljubljani med 11. in 12. uro že skoraj ni mogoče telefonirati! Še o tem bi radi slišali oficialno pojasnilo!

Nov monopol

Te dni je bil objavljen v listih proglas glede novih telefonskih imenikov. Po posebni pogodbi, ki jo je sklenil poštni minister z beogradske sekcijo JNU, je dobila ta monopol za izdajanje telefonskih imenikov. Pogoji so sicer precej težki, da bo sekcija le težko dosegla pričakovani čisti dobiček že prvo leto. Pač pa je ta za kasnejša leta skoraj gotovo zagotovljen. Pa neglede na to, moramo vendar pripomniti, da so takšne pogodbe nepravilne, ker bi se smele skleniti le z javno licitacijo. Za slovenske tiskarne pa pomeni novi monopol tudi novo izgubo, ker se bodo odslej tiskali v Beogradu še telefonski imeniki, dočim so se sedaj tiskali v Ljubljani. Vsak nov monopol pomeni novo poslabšanje gospodarskega življenja in zato naj se s prakso uvažanja vedno novih monopolov čim preje neha!

Kontrola kozmetičnih preparatov

V zvezi s sklepi ankete o vprašanju kontrole kozmetičnih preparatov je sklenil minister za soc. politiko in nar. zdravje, da se mora izvesti kontrola preparatov, ki prihajajo v promet v zaprtih in originalnih zavojih v prvi vrsti pri proizvajalcih ali odgovornih zastopnikih, pri trgovcih pa le, če je bila proti njim podana prijava radi potvorbe preparatov ali radi katere druge nepravilnosti. Kontrolo nad kozmetičnimi preparati, ki se prodajajo odprto, pa je treba izvesti v prvi vrsti pri prodajalcih.

Pri preparatih, ki prihajajo v promet v zaprtih zavojih, treba na vidnem mestu označiti firmo in naslov proizvajalca, odnosno pri tujih preparatih ime odgovornega zastopnika. Ne spadajo pa pod kontrolo dišave, ki služijo samo temu namenu, pa bodisi da so v tekočem ali trdem stanju. Kolonjske vode se morajo pregledati glede njih kemičnih sestavin in ker redno nimajo za zdravje škodljivih sestavin, samo v primeru prijave ali sumnje potvorbe.

Pri dragih preparatih se sme jemati za kontrolo čim manjša količina. Kontrolni organi nimajo pravice, da jemljejo drage originalne zavojke, temveč samo toliko vsebine, kolikor je potrebno za analizo. Ob priliki periodične kontrole ni treba, da bi jemali kontrolni organi istočasno iste preparate v originalnih zavojih v več prodajalnicah, razen če ni zato čisto posebnega razloga.

Carinske oblasti morajo analizirati po svojih strokovnjakih pri uvozu tuje kozmetične preparate, da ugotove, če ne vsebujejo ti preparati materije, našete v čl. 1. izpremenjenega pravilnika iz leta 1934. V primeru, da ti preparati nimajo te materije, se postopa s temi preparati po predpisih, ki veljajo za drugo blago. Če pa ugotovijo, da vsebujejo ti preparati takšno materijo, potem morajo ugotoviti, če so ti preparati prijavljeni, odnosno odobreni. V pozitivnem primeru dopuste njihov uvoz, v negativnem pa jih morajo zadržati.

Rok prijave v smislu čl. 33. pravilnika o zdravilih in zdravilnih zeliščih se podaljšuje še za tri mesece za prijavo kozmetičnih preparatov, a še za nadaljnjih 6 mesecev za prodajo neprijavljenih preparatov.

Kontrola nad vinsko proizvodnjo

Da se javnost informira o delu državne kontrolne službe po vinskem zakonu, bo začelo kmetijsko ministrstvo objavljati imena oseb, prodajalcev vina in vinskih proizvodov, katerih vina so kontrolni organi po vinskem zakonu izročili enološkim postajam v svrhu analize in za katere so enološke postaje s kemično analizo dognale, da so ta vina pokvarjena, potvorjena ali bolna, da so iz necepljenih trt ali da iz kateregakoli drugega razloga ne ustrezajo zahtevam vinskega zakona. Te objave se bodo izvršile, kakor hitro bodo sodišča izrekla o tem svojo razsodbo.

OUZD v januarju

V primeri z januarjem l. 1935., se je število zavarovancev pri

OUZD znatno dvignilo, in sicer moških zavarovancev za 1.249 na 44.312, ženskih za 1.150 na 30.775, skupno torej za 2.399 na 75.087. V primeri z decembrom 1935 pa je število zavarovancev znova nazadovalo, kar pa je v glavnem sezonski pojav. Kako je padlo število zavarovancev v zimskih mesecih kažejo te številke. V oktobru 1935 je bilo vseh zavarovancev 82.562, v novembru 82.109, v decembru 78.695 in v januarju 75.087. Stalno pa raste število bolnikov.

Tako je znašal odstotek bolnikov v januarju 1933 232 odstotka, v januarju 1934 284 odstotka, v letu 1935. 310 in v januarju 1936 321 odstotka.

Povprečna zavarovana dnevna mezda je zopet padla, in sicer pri moških zavarovanceh za Din 0'16, pri ženskih pa je narasla za 0'04, skupno je torej nazadovala za 0'10 dinarja. V primeri z decembrom leta 1935. pa je nazadovala samo za Din 0'04.

svet dr. Krnić Branko, odvetniški pripravnik v Zagrebu.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. Izvedeno je znižanje delniške glavnice od 49.999.950 Din na 20.000.000 Din in nato zvišanje delniške glavnice z izdajo 100.000 prednostnih delnic po 100 Din na 30.000.000 Din. Delnice se glase na imetnika. — Izpremenila so se tudi pravila v točki 6. § 10 in more odslej banka opravljati vsakovrstne proste in koncesionirane obrtne, zlasti one po § 69. točka 22. obrtnega zakona. Svoje razglase objavlja banka v »Službenih novicah kr. Jugoslavije« in v »Službenem listu kr. banske uprave Dravske banovine«.

A. Potokar v Ljubljani, manufakturna trgovina. Izbrise se zaradi mrti dosedanj lastnik Adolf Potokar, vpiše pa se novi lastnik Maks Cimperman trgovec v Ljubljani. Besedilo tvrdi odslej: A. Potokar, nasl. M. Cimperman.

Komanditna družba M. Jankole v Ljubljani. Besedilo firme odslej: M. Jankole, komanditna družba ali v nemškem jeziku M. Jankole, Kommanditgesellschaft.

Elektrarna v Kranju Pavel Mayr & drug. S sklepom sreskega sodišča v Kranju je bila dovoljena prisilna uprava dr. Semrova kot sodružabniku tvrdke. Za prisilnega upravnika je bil imenovan Karel Cesenj, ravnatelj Zadrugne gospodarske banke, podruž. Kranj.

Črna-Kaolin, d. d. v Ljubljani. — S sklepom sreskega sodišča v Kamniku je bila dovoljena prisilna uprava rudniškega obrata in je bil imenovan za prisilnega upravitelja Ludvik Pirnat, arh. uradnik v p. v Kamniku.

Donava-Sava-Jadransko morje železniška družba (preje Južna železnica), reprezentanca za kraljevino Jugoslavijo. — Vpiše se član upravnega sveta inž. Petar Senjanović, pomočnik ministra v Beogradu.

»Jugosijalica«, družba z o. z. v Ljubljani. S sklepom občnega zborništva družbenikov se je ustanovila v Zagrebu podružnica podjetja pod Izbrisala se je naslednja firma: tvrdko: »Jugosijalica«, družba z o. z., podružnica Zagreb.

»Salus«, d. d. v Ljubljani. Trgovsko pooblastilo za podpisovanje pošte se je podelilo mag. pharm. Josipu Logarju in Mileni Dereani, obema uradnikoma družbe v Ljubljani. Podpisujeta vsak skupno z enim upravnim svetnikom ali prokuristom ali pa oba skupno.

Avtomatični bife v Mariboru, družba z o. z. Družbena pogodba se je z notarskim aktom izpremenila. Družbo zastopata po dva poslovodji kolektivno. Izbrise se dosedanj poslovodja Gjuro Valjak, vpiše pa novi poslovodje Marija Vastl, gostilničarka v Kotljah pri Guštanju, Škof Franja, prof. žena v Mariboru in Helena Stor, odvetnika žena v Mariboru.

Vedno globlje se pogreza naše gospodarstvo

Mnogo težje je stanje našega gospodarstva, kakor pa se splošno misli. Pri vsaj svoji nagnjenosti za optimizem vendar ne moremo označiti sedanjega stanja našega gospodarstva drugače, ko da se to vedno bolj pogreza v propad. In prav nikjer ni videti niti najmanjšega znaka, da bo mogoče vedno bolj vidno katastrofo odvrniti. Vsak, kdor ima količjak posla v našem gospodarskem življenju, mora priznati, da je tako. Samo oni, ki so na odločilnih mestih nočejo tega videti, samo ti so slepi in gluhi za vse pritožbe in zahteve gospodarskih krogov, samo ti nočejo videti resnice.

In vendar kažejo znana in že stokrat poudarjena dejstva prepričujoče to resnico.

Odkar se je začela kriza, je padla proizvodnja premoga za več ko polovico, cene živini in deželnim pridelkom so padle na minimum, zaslužek delavstva je padel samo v Sloveniji za stotine milijonov, plače uradnikov so bile reducirane ponovno, brezposelnost se je povečala, lesna trgovina je ustavljena, denarni zavodi ne funkcionirajo, javnih del ni, narasli pa so davki, takse in samoupravne doklade, zastoj nastaja v eni industriji za drugo, skratka v vseh panogah gospodarskega življenja je zaslužek padel ali pa sploh nehal. Vse živi le še od prihrankov, ki pa se tudi že strahotno hitro krejijo. In nakrat bo udaril trenutek, ko bo ta do skrajnosti napeta situacija počila in ko bo tu katastrofa.

In ta usodni trenutek se bliža s tem večjo naglico, s čim večjo ravnodušnostjo gledajo odgovorni ljudje na to propadanje gospodarstva. Kakor da se jih vse to ne bi tikalo, kakor da bi šlo za gospodarstvo v deveti deželi, tako lahko miselno se opušča prilika za priliko, da se pomaga vsaj nekoliko našemu gospodarstvu.

Našemu kmetovalcu, ki že itak nič nima, se z neverjetno brezbriznostjo zaradi par sto dinarjev prodajajo na dražbah živina in

zadnji ostanki premoženja v brezcenje. Trgovcem in obrtnikom, katerih število je padlo samo v mali Sloveniji v štirih letih za 7500, se neženirano povisujejo davki, kakor da bi živeli v najbolj srečni konjunkturi dobi. Izvoznikom, ki morajo itak prenašati silne izgube zaradi mnogih deviznih omejitev, se še naprej odteguje pri tečaju deviz, ki so jih prejeli za svoje blago. Skratka, v prav nobenem oziru se ne olajša boj za obstanek gospodarskega človeka in če je le kje možnost, da se mu ta boj še otežkoči, prav gotovo se ta možnost tudi najde.

Vsi zakonski, zlasti davčni in devizni predpisi, so ostali nejasni, kakor so bili in niti razsodbe upravnega sodišča ne morejo omajati prakse, v katero se je zagrizla davčna uprava.

Cela vrsta poslovnih ljudi ima velike terjatve do države, a ne eden od njih ne more priti do svojega denarja. Leta in leta že skušajo z dragimi intervencijami rešiti vsaj del tega denarja, a vse zaman in zaman. Njih denar jim propada in pomagati si morajo z dragimi bančnimi krediti. Obupati mora človek, ki gleda to trpljenje naših gospodarskih ljudi.

Ko pa se ti naši ljudje v skrajni sili obračajo v Beograd in ko zahtevajo to, kar jim po zakonu pripada in kar je v korist tudi državnemu gospodarstvu, pa se jim iz Beograda činično odgovarja, da nimajo pravice do tožbe, ker se drugim še slabše godi, ker se ne hodijo strgani naokoli!

Ob vsem tem pomanjkanju pa mora naš človek gledati, kako se razpisujejo naravnost kraljevski honorarji za vedno nove šolske knjige, kako se zapravlja z muko, solzami in znojem nabrani denar davkoplačevalcev! Gospoda, ne čudite se, če slišite iz naroda trde besede! Gospoda, ne strmite, če zagledate stisnjene pesti! Trpljenje ljudi je prikipelo do vrhunca, na deželi prav tako ko v mestih in nikar si ne zakrivajte te resnice!

Leta in leta že opozarjamo na nevarne posledice, ki morajo nastati, če se ne omogoči našemu gospodarstvu razmaha in napredka. Leta in leta so bili vsi naši opomini zaman in sedaj nastajajo posledice, pred katerimi smo svarili in ki bodo najbolj težke baš za one, ki niso hoteli poslušati, dasi bi morali po svoji dolžnosti.

Naše gospodarstvo drvi v propad! Naj si nihče ne domišlja, da je še čas, ko je mogoče ljudi potolažiti s praznimi obljubami in par dobrimi besedami. Danes morejo prinesiti rešitev le takojšnja in odločna dejanja, danes se mora tudi na vodilnih mestih preokreniti ves način dela. Iz katastrofe, ki grozi gospodarstvu v vseh banovinah, morejo rešiti gospodarstvo le resnične samouprave pokrajin, da si bodo mogli ljudje vsaj sami pomagati, če jim Boga ali noče pomagati!

Trgovinski register

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri naslednjih firmah:

Al. Peče, Črna. Obratni predmet: trgovina z mešanim blagom. Sedež firme odslej Prevalje.

Črna industrijska banka v Pragi, podružnica v Ljubljani. Izpremenjena so bila pravila v §§ 4, 5, 16, 49, 53 54a in 59. Spremembe je odobrilo čl. notranje ministarstvo in banska uprava v Ljubljani. Delniška glavnica je bila zato znižana od 210.000.000 Kč na 100 milijonov 100.000 Kč in je bilo vzetih iz obtoka 167 tisoč 500 delnic po 400 Kč nominalne, ostale delnice po nom. 400 Kč pa so bile prekolokovane na 280 Kč nominalne. Delniška glavnica je s tem razdeljena na 357.000 delnic po 280 Kč in je vsa vplačana.

Kolinska tovarna hranil, d. d. v Ljubljani. Izvedeno je zvišanje delniške glavnice od 2 na 4 milijone Din z izdajo novih 2000 delnic po 1000 Din. Glavnica je vsa vplačana. — Vpiše se v upravni

S. Š.:

Kako morajo biti spisane ponudbe za službo

(Nadaljevanje.)

Vendar smo Kosovo ponudbo — takšno, kakršna je — izročili. Morda bo tudi šef mislil tako, kakor mi, da zasluži namreč Kos akceptacijo. Prebiramo naprej. Štefan Završnik piše:

P. n.

Čital sem Vaš cnj. oglas v »Tisk« da iščete dostavljaca za Vaše podjetje. Dovolite prosim, da se Vam predstavim in ponudim:

Opravljaj sem namreč že isti posel v popolno zadovoljstvo predstojnika.

Sem star 30 let poročen, trezen pošten in mrljiv. Lahko se Vam izkažem z najboljšimi izpričevaji. Torej prosim lepo, da se ozirate na mojo ponudbo, ter mi takoj odgovorite, nato se pridem Vam osebno predstaviti.

Pričakujoč cnj. odgovora beležim spoštovanjem vdani

Štefan Završnik
Ljubljana
Jernejeva 98

Ker je tvrdka v oglaš postavlila vprašanje: »Povejte, kaj znate«, bi Završnik moral v ponudbi to povedati. Znabiti takole:

»Povejte, kaj znate«

»Tisk«, 9. X. 1935.

Ljubljana, dne 10. X. 1935.

P. n.!

Dostavljač mora biti prijazen,

pa bodo odjemalci zadovoljni. Prepričani bodo, da jim tvrdka z dostavo prav rada postreže.

Kupljeno ne sme biti slabo zavito. Tudi ne površno zvezano. Če je tkanina, ne sme biti zmečkana. In če dežuje, blago ne sme biti zmoceno. Dostavljač ne sme vstopiti brez pozdrava ali z vsiljivim pozdravom v stanovanje. Prav tako ne sme pokazati, da bi se rad zavoja čimprej iznebil. Še manj pa sme moliti roko zaradi napitnine.

Vse to vem in se z drugačnim obnašanjem skušam uveljaviti. Odjemalci so z mojim dostavljanjem zadovoljni. To pa tudi nekaj zaleže. Če me boste sprejeli, bo tudi Vaša tvrdka imela zadovoljne odjemalce.

Vljudno prosim, da mi svojo odločitev sporočite. Spričevala prinesem s seboj, ko se pridem predstaviti.

Pričakujem s spoštovanjem Vašega povabila

Štefan Završnik
Ljubljana
Jernejeva c. 98.

Zdi se nam, da rožnata, naparfumirana kuverta ne spada med ponudbe. Najbrž je zasebno pismo, ki nas ne zanima. Izročimo ga šefu. Toda on nam ga vrne. Torej je vendar ponudba. In sicer čedno, kaligrafski napisana ponudba:

Celje, dne 9. oktobra 1935.

Velecenjeno podjetje!

Z ozirom na Vaš cenj. oglas v Tisku z dne 8. t. m. je pri Vas prosto mesto kontoristinje. Zato Vas s tem najvljudneje prosim, da mi se blagovolite ozirati na mojo prošnjo.

Svojo prošnjo opiram na sledeče:

Rojena sem dne 14. maja 1911 l. v Ljubljani. Dovolila sem štirirazredno meštansko šolo v Kranju in državno dvorazredno trgovsko šolo v Ljubljani s prav dobrim uspehom, kar izpričuje priložen prepis izpričevala o završnem izpitu.

Imam enoletno prakso v eni tukajšnji tovarni. Vodim samostojno saldakonti obstoječ iz več tisoč kontov. Izvršujem tudi korespondenco v slovenskem, srbohrvaškem in deloma nemškem jeziku. Sem perfektna v slovenski stenografiji in strojepisju. Vešča sem vseh ostalih pisarniških del, ker sem imela priliko poglobiti se tudi v ostale referate.

Ker imam veselje do intenzivnega pisarniškega dela, sem prepričana, da bi Vas zadovoljila in bi vame stavljeno zaupanje ne bilo zaman.

Priporočam se za ugodno rešitev in beležim

z odličnim spoštovanjem:

Elza Petrić Celje Razlagova ul. 9

Ne oporekamo Elzi, da ima veselje do intenzivnega pisarniškega dela. Tudi o njeni inteligenci ne dvomimo. Kljub temu pa bi svoje sposobnosti, svoje razumevanje, svojo prakso in svoje veselje do pisarniškega dela z naslednjo ponudbo bolj vidno podčrtala:

Denarstvo

Razpis blagajniških bonov

Oddelek državnega računovodstva objavlja:

Na podlagi čl. 3. uredbe o izdaji blagajniških zapiskov v skupni vsoti 500 milijonov Din z dne 2. januarja 1936 je finančni minister odredil:

1. da se zaenkrat izda emisija blagajniških zapiskov v višini 200 milijonov Din, in sicer v kosih po 5 tisoč, 10 tisoč, 50 tisoč, 100 tisoč, 500 tisoč in 1 milijon dinarjev.
2. da se izplačujejo 4% obresti neto, in sicer tromesečno v naprej.
3. da se izdajajo blagajniški zapiski samo z rokom treh mesecev.
4. da se začne podpisovanje blagajniških zapiskov dne 26. februarja t. l.

5. da se izvede emisija blagajniških zapiskov po Narodni banki kr. Jugoslavije,

6. da se izplačujejo blagajniški zapiski po Narodni banki in

7. da Drž. hipotekarna banka ter Poštna hranilnica z vsemi svojimi podružnicami posredujejo brezplačno tako pri emisiji kakor tudi pri izplačilu blagajniških zapiskov.

Upravni odbor Drž. hipotekarne banke je na svoji seji z dne 11. februarja sklenil, da bo brezplačno posredoval tako pri emisiji kot pri izdaji plačil blagajniških zapiskov in da bo banka vsak čas sprejemala blagajniške zapiske v eskont po nominalni ceni (to je al pari), obrestna mera pa da bo znašala za eskont 5%. Enak sklep je sprejelo tudi nadzorstvo Poštne hranilnice.

Napoved izdaje blagajniških zapiskov je na beograjsko borzo ugodno vplivala, zlasti, ker se bodo plačevali obresti tromesečno naprej in ker bo mogoče te bone vsak hip eskontirati pri Drž. hipotekarni banki in Poštni hranilnici za primeroma nizko obrestno mero in v nominalni vrednosti. Zato je pričakovati, da se bodo banke in denarni zavodi v znatni meri posluževali blagajniških zapiskov.

Gradsko štedionica v Zagrebu je ustanovila svojo zastavljalnico.

Cena platine je v Avstriji ponovno padla za 20 grošev, da velja sedaj en gram čiste platine 725 šilinga.

Belgija bo najela švedsko posojilo, da bo mogla izvesti konverzijo 7% švedskih in deloma tudi švicarskih posojil v 4%.

Po zadnjem izkazu Francoske banke se je zmanjšala njena zlata podloga za 163 milijonov na 652 milijarde frankov. Istočasno se je povečal obrok bankovcev za 147 na 815 milijarde frankov, da je padlo zlato kritje banke od 7143 na 706%.

Hranilne vloge v ameriških bankah so se v preteklem letu povečale za 161 milijona dolarjev na 9.9178 milijona dolarjev. V l. 1934. so narasle vloge za 163, v l. 1933. pa so padle za 385 milijonov dolarjev. Najvišje stanje so dosegle vloge v l. 1931., ko so znašale 10.030 milijonov dolarjev.

Konkurzi - poravnave

Uvedeno je poravnalno postopanje o premoženju Rojnika Konrada in Jelke, trgovcev z mešanim blagom v Ločah pri Poljčanah. — Poravnalni komisar Mihelič, poravnalni upravnik odvetnik dr. Macarol. Narok za sklepanje poravnave pri sodišču v Celju dne 8. aprila ob 9. uri. Rok za oglasitev do 1. aprila.

Končano je poravnalno postopanje v zadevi nedol. Marjana, Davorina in Ljubice Bručan v Slov. Javorniku. Nadalje je končano poravnalno postopanje Ane Krizan, trgovke z mešanim blagom na Vrhniki.

Občni zbori

Posojilnica v Trbovljah ima 41. redni občni zbor v nedeljo, dne 8. marca ob 15. v uradnih prostorih Posojilnice. Poleg običajnih poročil so na dnevnem redu tudi dopolnilne volitve.

TEDEN NA LJUBLJANSKI BORZI

POSEBNO POROČILO „TRGOVSKEGA LISTA“

Devizno tržišče

Tendenca nestalna; promet 10 milijonov 341.115/47 dinarja

Na vseh borznih sestankih tekočega tedna je bil dosežen znatno večji devizni promet nego v prejšnjih tednih, največji pa na ponedeljkov borzni dan, ki je zaključil skoro 3/2 milj. dinarjev kot je razvidno iz spodnjih prometnih številk:

Din	17. II.	18. II.	19. II.	20. II.	21. II.
3.193.925/40	London—New York	18. II. 2.072.334/—	Berlin—London	19. II. 2.208.454/52	London—Berlin
20. II. 1.558.717/71	London—Berlin	21. II. 1.307.683/54	London—Berlin		

Skupni devizni promet se je v primeri s prejšnjim borznim tednom tokrat povečal za nad 5/5 milijona dinarjev. Ta porast pa gre v glavnem na račun zvišanja zaključkov v devizi London, katere je bilo samo s posredovanjem Narodne banke zaključeno za približno Din 2.300.000/—, tedaj veliko več kot je znašal ves promet tekom prejšnjega tedna v tej devizi. Kajti skupni dvig prometa v angleških funtih potom privatnega kliringa dosega malone 4 milijone dinarjev, dočim odpade ostane povečanja deviznega prometa predvsem na zaključke v Berlinu, katerega je bilo tokrat nabavljeno v privatnem kliringu za približno 24 milj. dinarjev. Največ Berlina je bilo zaključeno na borznem sestanku dne 18. t. m., in sicer za 1 in četrt milijona dinarjev.

Devize	Minuli teden	Tekoči teden (v tisočih dinarjev)
Amsterdam	32	281
Berlin	837	2385 priv. kliring
Budimpešta	—	116 priv. kliring
Bruselj	—	1
Curih	96	90
Din-deviza	85	348 avstr. priv. kl.
Dunaj	609	324 priv. kliring
London	1982	5876 inkl. priv. kl.
Madrid	—	10 priv. kliring
New York	640	660
Pariz	483	179
Solin	81	—
Stockholm	—	—
Varšava	—	—

Narodna banka je tudi v tem tednu dajala običajne dnevne kontingente Amsterdama, Curiha in Pariza, skupno torej za 125 tisoč dinarjev.

V privatnem kliringu notirali:

angleški funt:	252/20—253/80
17. februarja 1936	251/20—252/80
18. februarja 1936	251/20—252/80
19. februarja 1936	251/20—252/80
20. februarja 1936	250/70—251/30
21. februarja 1936	250/70—251/30
avstr. šiling:	9/35—9/45
17. februarja 1936	9/37—9/47
18. februarja 1936	9/38—9/48
19. februarja 1936	9/40—9/50
20. februarja 1936	9/50—9/60
21. februarja 1936	9/50—9/60
nemška marka:	14/55—14/75
17. februarja 1936	14/25—14/45
18. februarja 1936	14/35—14/55
19. februarja 1936	14/30—14/50
20. februarja 1936	14/25—14/45
21. februarja 1936	14/25—14/45

Od ponedeljka do petka tekočega borznega tedna so bile dosežene te razlike deviznih tečajev (vse izraženo v točkah): Amsterdam — 0/36, London — 0/26, New York — 5/36, Pariz — 0/04, Praga — 0/14, Berlin in Bruselj 0, Curih je notiral dosledno neizpremenjeno.

Devize:	S primo Narodne banke	Povpr. Din	Pon. Din
Amsterdam	17. II. 2959/58	2974/18	2973/82
Berlin	21. II. 2959/22	2973/82	1749/20
Bruselj	21. II. 1749/20	1763/08	1749/20
Curih	17. II. 733/47	738/54	733/47
Dunaj	17. II. 1424/22	1431/29	1424/22
London	17. II. 214/81	216/86	214/55
New York	17. II. 4268/97	4305/28	4274/33
Pariz	17. II. 287/82	289/26	287/82
Praga	17. II. 180/47	181/58	180/33
	21. II. 180/33	181/44	

Efektivno tržišče

Tendenca neizpremenjena stalna.

Tudi v tem borznem tednu ni bilo perfektuiziranih nič efektivnih

zaključkov. Beležili so le državni vrednostni papirji, in sicer na ponedeljkovem oziroma petkovem borznem sestanku takole:

	17. II.	21. II.
Din		
7% inv. pos.	77	78
8% Blair	81	83
7% Blair	71	73
7% Seligman	80	82
4% agr. obv.	45	47
6% begl. obv.	60	62
2 1/2% voj. škoda	356	358

Ostali državni efekti, ki notirajo na ljubljanski borzi, vobče niso notirali.

Žitno tržišče

Tendenca se nadalje čvrsta.

Promet je bil v tem tednu naravnost malenkosten, in sicer le v pšenici, ki se je napram prejšnjemu borznemu tednu podražila za Din 250 pri 100 kg, dočim so vse ostale vrste žita notirale neizpremenjeno. Nasprotno pa se je moka vseh vrst pocenila tokrat za 5 Din pri 100 kg, dočim so pšenični debeli otrobi ostali brez izprememb.

Na petkovem borznem sestanku (21. II. 1936) so bile dosežene te cene:

Žito:	Din	Din
Koruza:		
čas primerno suha, letine 1935, s kvaliteto garancijo, franco vagon nakladalna postaja	116.—	118.—
prekomerno suha, fco vagon prekmur. postaja, plačljivo proti duplikatu	122/50	124/50
Pšenica:		
bačka, 78 kg, 20dstot. ka, prompt. dobava banat., 78 kg, 20dstot. ka, prompt. dobava	172/50	175.—
Oves:		
nov, zdrav, suh, rešetan, fco vagon slavonska postaja, plačljivo proti duplikatu	142/50	145.—
Ajda:		
zdrava, rešetana, sliva, pariteta Ljubljana	140.—	142/50
Mlevski izdelki:		
pšenična Og, banatska postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	265.—	270.—
pšenična Og, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo vo proti duplikatu	265.—	270.—
pšenična 2, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo		

Moka: bačka, 78 kg, 20dstot. ka, prompt. dobava banat., 78 kg, 20dstot. ka, prompt. dobava

Oves: nov, zdrav, suh, rešetan, fco vagon slavonska postaja, plačljivo proti duplikatu

Ajda: zdrava, rešetana, sliva, pariteta Ljubljana

Mlevski izdelki: pšenična Og, banatska postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu

pšenična Og, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo vo proti duplikatu

pšenična 2, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo

benega vlaka, se lahko nastopi potovanje z vlakom, ki odhaja med 11. in 12. uro;

e) pri voznji tja lahko potnik podaljša potovanje za eno postajo, do tiste ki ima karto, vendar ne sme ta postaja biti od odhodne oddaljena več kakor 250 km. V tem primeru se plača za podaljšano progo vozna cena nedeljske povratne karte z doplačilom 1—dinarja.

Na povratku uživa potnik brezplačno vožnjo na podlagi doplačila v zvezi z nedeljsko povratno karto. Če pa je nova postaja oddaljena od odhodne nad 250 km, se plača za daljšo progo normalna vozna cena z doplačilom Din 1—, nedeljska povratna karta pa se odvzame;

f) povratek se prične lahko iz katerekoli postaje, če je bližja prvotni odhodni postaji. Ako se potnik vrača po drugi prog, kakor je prišel, in je ta krajša, uživa brezplačno vožnjo na podlagi nedeljske povratne karte, če je pa daljša, mora doplačati razliko med normalno vožno ceno za progo, katere se na povratku posluži in

benega vlaka, se lahko nastopi potovanje z vlakom, ki odhaja med 11. in 12. uro;

e) pri voznji tja lahko potnik podaljša potovanje za eno postajo, do tiste ki ima karto, vendar ne sme ta postaja biti od odhodne oddaljena več kakor 250 km. V tem primeru se plača za podaljšano progo vozna cena nedeljske povratne karte z doplačilom 1—dinarja.

Na povratku uživa potnik brezplačno vožnjo na podlagi doplačila v zvezi z nedeljsko povratno karto. Če pa je nova postaja oddaljena od odhodne nad 250 km, se plača za daljšo progo normalna vozna cena z doplačilom Din 1—, nedeljska povratna karta pa se odvzame;

f) povratek se prične lahko iz katerekoli postaje, če je bližja prvotni odhodni postaji. Ako se potnik vrača po drugi prog, kakor je prišel, in je ta krajša, uživa brezplačno vožnjo na podlagi nedeljske povratne karte, če je pa daljša, mora doplačati razliko med normalno vožno ceno za progo, katere se na povratku posluži in

	Din	Din
proti duplikatu	245.—	250.—
pšenična 5, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	225.—	230.—
Otrobi:		
pšenični, debeli, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka, postaja	110.—	115.—

Lesno tržišče

Tendenca se vedno zelo mlačna.

Situacija se je zadnje dni še bolj poslabšala. Vsemogoče obljube, dane na ljubljanski lesni anketi od naših ministrov, se do danes še niso izpolnile, prav tako obljubljene olajšave s strani Nar. banke. Kot po navadi, je vse ostalo le pri obljubah in se na tej stvari še vedno le dela... A, ker smo se takega načina reševanja nujnih zadev že dokaj navadili in spričo težkih razmer povsem otopeli, se vsenu temu nič več ne čudimo, pač pa upamo, da bo tok časa tudi tem

Malo rabljena kolesa in šivalne stroje vseh vrst, ki odgovarjajo popolnoma novim, zelo poceni kupite edino pri „**PROMET**“ v Ljubljani (nasproti Križanske cerkve)

razmeram prinesel — brez sleherne pomoči — naravni, samo po sebi umevni konec.

Seveda pa se nemalo čudimo dejstvu, da se tako krčevito držimo navodil D. N. in striktno izvajamo sankcije proti naši največji odjemalki — Italiji — naravno v našo veliko škodo, med tem ko druge protektske države ne samo, da ne izvajajo sankcij, ampak delajo baš na račun sankcij bolj ali manj dobre kupčije, in sicer bodisi direktno ali indirektno. Na kako odškodninsko kompenzacijo malim državam, najbolj prizadetim zbog sankcij, danes nihče več ne misli. Tudi s tem vprašanjem se bo lahko ukvarjal zgodovinar. Vse dosedanje pisarenje in razmotrivanje je bilo torej zaman. Odslej bo stalno poročilo o položaju na lesnem tržišču Dravske banovine takole: Na lesnem trgu nič novega; brezposelnost in beda vsak dan večja!

Nedeljske povratne karte

Važno za izletnike in turiste

Zveza za tujski promet (>Putnik<), Ljubljana sporoča:

S 1. aprilom 1936 stopi v veljavo nova odredba Generalne direkcije državnih železnic glede nedeljskih povratnih kart, in sicer:

a) nedeljske povratne karte veljajo za vse relacije od 11 do 250 kilometrov;

b) za otroke od 4 do 10 let in mlajše, za katere se zahteva poseben sedež, se plača polovična nedeljska povratna karta;

c) če potnik prestopi v brzovlak, se smatra nedeljska povratna karta kot vozna karta po normalni ceni in mora potnik plačati celo doplačilo na brzovlak, kakor pri odhodu tako tudi pri povratku. Če pa prestopi v višji razred, plača pri odhodu in na povratku razliko med normalnimi voznimi cenami;

č) potovanje se lahko nastopi v soboto ob 12. uri in se mora končati najkasneje v nedeljo ob 24. na domačo postajo se mora vrniti potnik najkasneje v ponedeljek do 12. ure;

d) če med 12. in 13. uro ni no-

benega vlaka, se lahko nastopi potovanje z vlakom, ki odhaja med 11. in 12. uro;

e) pri voznji tja lahko potnik podaljša potovanje za eno postajo, do tiste ki ima karto, vendar ne sme ta postaja biti od odhodne oddaljena več kakor 250 km. V tem primeru se plača za podaljšano progo vozna cena nedeljske povratne karte z doplačilom 1—dinarja.

Na povratku uživa potnik brezplačno vožnjo na podlagi doplačila v zvezi z nedeljsko povratno karto. Če pa je nova postaja oddaljena od odhodne nad 250 km, se plača za daljšo progo normalna vozna cena z doplačilom Din 1—, nedeljska povratna karta pa se odvzame;

f) povratek se prične lahko iz katerekoli postaje, če je bližja prvotni odhodni postaji. Ako se potnik vrača po drugi prog, kakor je prišel, in je ta krajša, uživa brezplačno vožnjo na podlagi nedeljske povratne karte, če je pa daljša, mora doplačati razliko med normalno vožno ceno za progo, katere se na povratku posluži in

benega vlaka, se lahko nastopi potovanje z vlakom, ki odhaja med 11. in 12. uro;

e) pri voznji tja lahko potnik podaljša potovanje za eno postajo, do tiste ki ima karto, vendar ne sme ta postaja biti od odhodne oddaljena več kakor 250 km. V tem primeru se plača za podaljšano progo vozna cena nedeljske povratne karte z doplačilom 1—dinarja.

Na povratku uživa potnik brezplačno vožnjo na podlagi doplačila v zvezi z nedeljsko povratno karto. Če pa je nova postaja oddaljena od odhodne nad 250 km, se plača za daljšo progo normalna vozna cena z doplačilom Din 1—, nedeljska povratna karta pa se odvzame;

f) povratek se prične lahko iz katerekoli postaje, če je bližja prvotni odhodni postaji. Ako se potnik vrača po drugi prog, kakor je prišel, in je ta krajša, uživa brezplačno vožnjo na podlagi nedeljske povratne karte, če je pa daljša, mora doplačati razliko med normalno vožno ceno za progo, katere se na povratku posluži in

benega vlaka, se lahko nastopi potovanje z vlakom, ki odhaja med 11. in 12. uro;

e) pri voznji tja lahko potnik podaljša potovanje za eno postajo, do tiste ki ima karto, vendar ne sme ta postaja biti od odhodne oddaljena več kakor 250 km. V tem primeru se plača za podaljšano progo vozna cena nedeljske povratne karte z doplačilom 1—dinarja.

Na povratku uživa potnik brezplačno vožnjo na podlagi doplačila v zvezi z nedeljsko povratno karto. Če pa je nova postaja oddaljena od odhodne nad 250 km, se plača za daljšo progo normalna vozna cena z doplačilom Din 1—, nedeljska povratna karta pa se odvzame;

f) povratek se prične lahko iz katerekoli postaje, če je bližja prvotni odhodni postaji. Ako se potnik vrača po drugi prog, kakor je prišel, in je ta krajša, uživa brezplačno vožnjo na podlagi nedeljske povratne karte, če je pa daljša, mora doplačati razliko med normalno vožno ceno za progo, katere se na povratku posluži in

SLOVENIA-TRANSPORT

Ljubljana

Telefoni: 27-18, 37-18, 37-19 carinska pisarna 24-19 po uradnih urah.

Mednarodni transporti

Prevzem transportov v inozemstvo in iz inozemstva — Reekspedicije na vseh postajah — Zastopstva v vseh tu- in inozemskih trgovskih in industrijskih centrih — Informacije brezplačno

za progo, na katero se glasi povratna karta;

g) če ni potovanje nazaj končano v ponedeljek ob 12. uri, plača potnik za progo od postaje, kjer se je nahajal ob 12. uri, pa do prvotne odhodne postaje normalno vožno ceno, če pa se je nahajal ob 12. uri med dvema postajama, plača normalno vožno ceno od prve prihodnje postaje. Če pa se potnik ne vrača v ponedeljek ob 12., izgubi nedeljska povratna karta veljavnost;

h) prekinitve vožnje ni dovoljena. Če se vožnja prekine, ne velja nedeljska povratna karta za ostali neprevoženi del proge.

Dobave - licitacije

Uprava vojnotehničnega zavoda v Kragujevcu sprejema do 26. februarja ponudbe za dobavo raznega jekla. Pri isti upravi bo dne 9. marca objavljena licitacija za dobavo rezervnih delov za magnet; dne 10. marca za dobavo kalijevega klorata in sulfid-antimona; dne 11. marca za dobavo šamotne opeke; dne 12. marca za dobavo spiralnih svetrov; dne 14. marca za dobavo raznega jekla in dne 17. marca za dobavo kalcijevega karbida.

Ravnateljstvo mestne elektrarne v Ljubljani razpisuje dobavo kabla. Ponudbe je poslati najkasneje do 20. marca ravnateljstvu elektrarne v Ljubljani, Krekov trg 10, II. nadstropje, kjer so na vpogled tudi podrobni pogoji.

Mestna plinarna ljubljanska razpisuje dobavo za 100 deset plamenskih in 60 štirideset plamenskih suhih plinomerov, 2001 denaturiranega 90% spirita, 200 glavnih pip 1/2" do 6/4" in 25 medenih ventilov 2" do 3" ter 3000 različnih spojin iz kovanelega železa za hitne instalacije. — Natančnejši podatki se izvedo med uradnimi urami v tehničnem oddelku mestne plinarne, Resljeva cesta št. 28. Ponudbe je vložiti najkasneje do 4. marca do 12.

Komanda pomorskega arzenala v Titvu sprejema do dne 3. marca ponudbe o dobavi raznega materiala za potrebe arzenala in jekla; do dne 4. marca o dobavi paste za čiščenje in raznih glasbenih instrumentov; do 5. marca o dobavi železne pločevine, vijakov, zakovic, tropolne zaklopke (Trenschalter); do dne 6. marca o dobavi raznega jekla, črne kravine, desk, vijakov in lepila.

Komanda podvodnog oružja Kumbor sprejema do dne 12. marca ponudbe za dobavo 100 svetrov za mine in raznih verig.

Zunanja trgovina

Pred številnimi trgovinskimi pogajanjmi

Mesec marc bo mesec trgovinskih pogajanj. Predvsem je treba omeniti pogajanja s Španijo v zvezi z izvajanjem sankcij proti Italiji. Zlasti se bo skušalo doseči, da se poveča izvoz našega gradbenega lesa v Španijo.

Koncem tega meseca se sestane v Pragi Gospodarski svet Male antante, na katerem se bo tudi govorilo o trgovinskih pogajanjih med Jugoslavijo in Romunijo.

V kratkem pride v Beograd grška delegacija, ki naj bi sklenila novo trgovinsko pogodbo z našo državo.

Marca meseca poteče tudi dopolnilna trgovinska pogodba z Albanijo, ki je bila sklenjena koncem leta 1933.

Marca meseca se sestane v Beogradu nemško-jugoslovanska komisija, ki naj razpravlja o sedanjih težkočah v zunanji trgovini obeh držav ter nato pripravi podlago za sklenitev nove trgovinske pogodbe.

Večina naših delegacij za vsa ta trgovinska pogajanja je že imenovana. Razveseljivo, da so v delegaciji, ki bo vodila pogajanja s Španijo, zastopani tudi gospodarski ljudje. Od Slovencev ni nihče imenovan v eno teh delegacij.

Bolgarska omejuje nastanek novih industrijskih podjetij

Bolgarska vlada je izdala te dni uredbo, po kateri je prepovedano ustanavljanje novih industrijskih podjetij. Zaenkrat je prepovedano ustanavljanje tvornic za sladkor, za živilska olja in novih mlinov. V najkrajšem času pa bo tudi izdana uredba, s katero se bo prepovedalo ustanavljanje tvornic za steklo, luščilnic riža, žebljarn, tvornic za žice, za trikotaže, spirita, octa, volnenega in bombažnega blaga, nadalje pivovarn in opkarn. Prepoved je izdala bolgarska vlada iz strahu, da ne bi prevelika industrializacija dežele, ki se vrhu tega izvaja brez vsakega načrta, še bolj povečala sedanje gospodarske stiske ter s tem tudi škodovala izvozu bolgarskih agrarnih proizvodov v industrijske države.

Avstrija pocenjuje živila

Avstrijska vlada je začela odločno akcijo, da se znižajo cene živil in najbolj nujnih življenjskih potrebščin. Na čelu te akcije je avstrijski notranji minister. Prvi uspeh te akcije je bil, da so se znižale cene kruha. Sedaj dela vlada na to, da se znižajo cene za mleko, surovo maslo in druga živila. Istočasno se bo tudi znižala cena sladkorja in kavi. V ta namen bo znižana carina na kavo. Povišana pa bo carina na sladkor, ker je domača proizvodnja sladkorja ta-

ko velika, da more popolnoma kriti domačo potrebo. Nato pridejo na vrsto cene za mast, meso in ribe. Važno za našo prašičjerejo je, da avstrijska vlada ne misli več pospeševati domače svinjereje in da bo zato omilila carinsko zaščito. Tudi reje klavne živine ne bo več tako pospeševala kakor dosedaj. Večjo pažnjo pa bo posvetila vlada gojitvi živine za rejo. Ker so padle v zadnjem času v Romuniji cene na bencin, se bo cena bencina znižala tudi v Avstriji. Ni mogoče reči, da bi mi napravili greh, če bi se vsaj nekoliko ozirali na ta avstrijski primer.

V Bukarešti je bila podpisana pogodba o plačilnem prometu med Rusijo in Romunijo.

Od celotnega evropskega izvoza rezanega mehkega lesa v višini

194 milijona kub. metrov odpade na Rusijo 516, na Finsko 47 in na Švedsko 35 milijona kub. metrov. Na vse te tri države torej 69 odstotkov vsega izvoza.

Poljska je v januarju uvozila blaga za 756, izvozila pa za 808 milijona zlotov ter je bila torej aktivna za 52 milijona zlotov.

Kljub sankcijam bo tudi letos otvorjena industrijska razstava v Milanu. Italijanski listi pišejo, da hočejo Italijani prav sedaj pokazati, kako uspešno se bore proti sankcijam.

Zaradi velikega pomanjkanja limon je dovolil angleški trgovinski minister uvoz 35 milijona limon iz Italije.

Združene države Sev. Amerike so naročile na Poljskem znatnejše količine trikotaže in tekstilnega blaga.

Poljsko belgijska trgovinska pogodba je bila te dni parafirana.

Kitajska vlada je naročila na Poljskem večje število lokomotiv in vagonov.

Odkrito in jasno

Nič se v trgovskem življenju tako ne maščuje kakor površnost. Nekaj primerov iz življenja naj nam pojasni, o čem hočem govoriti.

Trgovski nastavljenec je sprejel službo, čeravno je bila plača skrajno skromna. Toda razmere so takšne, da mora biti brezposelnosti nastavljenec vesel, če sploh službo dobi. V zgornjem primeru je uslužbenec pač boječe pripomnil, da je plača preskromna in da ne bo mogel živeti z njo. Novi gospodar ga je potolažil, da če se bo obnesel, bo že dobil več. Nastavljenec je prav pridno delal in se trudil, ker je pač računal na priboljšek plače. Ker tega priboljška le ni hotelo biti, se je toliko ojunčal, da je prošil za priboljšek češ, obljubljen mi je bil. Gospodar ni hotel primakniti, nastavljenec je pa mislil in v tem mišljenju so ga utrjevali še drugi, da ima na temelju obljube pravico do povišanja plače, pa je šel na obrtno sodišče. Pri razpravi so mu dopovedali, da ne more ničesar iztožiti, ker obljuba je popolnoma neobvezna in presoja o porabnosti nastavljenca pripada v tem primeru pač gospodarju. Kakšna je bila

njegova sodba si lahko mislimo, ne smemo pa domnevati, da je morda postopal rasprotno svojemu prepričanju. Uslužbenec pa je izgubil to skromno službo.

Trgovski nastavljenec je nastopil službo kot vodja oddelka proti določenim mesečni plači in proti obljubi, da bo dobil provizijo v odstotkih od prometa, ako bo trgovina do ro uspevala. Nastavljenec se je pač trudil in delal in računal, koliko bo napravil prometa, domneval seveda tudi, da gre trgovina dobro. Gospodar pa je nasprotno trdil, da s prometom in zaslužkom ni zadovoljen in obljubljene provizije ni bilo. Do tožbe ni prišlo, ker si je nastavljenec dal dopovedati in dokazati, da bi propadel. Obljuba je bila tako pomanjkljiva, da je bila popolnoma neobvezna. Ako bi se dogovor glasil: Če se doseže promet Din ... tedaj se plača g. X. X. odstotkov provizije od prometa.

Nesoglasja nastajajo tudi radi božičnega darila ali bilančne nagrade. Ako je bila ta nagrada ali tako darilo ob sklepanju pogodbe o službenem razmerju dogovorjeno, tedaj pripada nastavljenec na vsak način nagrada ali darilo. Ako pa ni nič dogovorjeno, tedaj ne more nastavljenec zahtevati, če mu gospodar ne da prostovoljno.

Take nejasnosti in nečestitosti izvirajo v prvi vrsti iz boječnosti nastavljenca, ker kako že omenil, je trda za službe in se delovna moč ponuja skoraj za vsako ceno. Potrebno je pa in umestno, da se sklence jasen in določen dogovor, ki naj bo nepisan. Pravi trgovec bo vedno odobral jasnost v tem pogledu, kakor bo tudi iz odkrito izraženih želj nastavljenca videl, da ima opravka z vestnim in natančnim sotrudnikom.

Posebni vlaki za Planico

Zveza za tujski promet v Sloveniji sporoča, da bodo za tekme v Planici 8. marca uvedeni ti posebni vlaki: 1 iz Beograda, 1 iz Zagreba, 1 iz Maribora, 4 iz Ljubljane, 1 iz Kranja, 2 iz Avstrije in event. 1 iz Italije. Cene za vožnjo s temi vlaki še niso določene; ugotovile se bodo pa še ta teden po rešitvi Generalne direkcije drž. železnic. Izletnike opozarjamo, da bodo ti posebni vlaki imeli na vagonih obešene table v raznih barvah. Vlak iz Beograda bo označen z belo barvo, iz Zagreba z rdečo, iz Maribora z zeleno, iz Ljubljane s črno, rumeno, modro in vijolično in iz Kranja z rjavo barvo. Vlaki iz Avstrije in Italije ne bodo imeli nikake označbe. Tehnično organizacijo teh vlakov bo za beograjski vlak prevzel Putnik v Beogradu, za zagrebški Putnik v Zagrebu, za mariborski Putnik v Mariboru, za ljubljanski in kranjski Putnik v Ljubljani. — Prospekti in plakati za to prireditel pri Zvezi za tujski promet (Putnik), Ljubljana, Gajeva ulica 3, za nebotičnikom.

Doma in po svetu

Cisto svojevrstna situacija postaja v finančnem odboru. Finančni odbor je, kakor znano, zavrnil proračunski predlog v celoti, kljub temu pa nadalje sedaj razpravlja o njem v podrobnostih. Finančni minister prisostvuje sejam finančnega odbora, da daje potrebna pojasnila, čeprav je bil njegov predlog od skupščinske večine sprejet, da začne skupščina z razpravo proračunskega predloga brez ozira na predlog finančnega odbora. Vlada večina se sej finančnega odbora ne udeležuje.

Ministrski svet je odobril elaborat za ureditev spolklega terena na cesti St. Ilj—Maribor. Gradbeni minister pa je odobril znesek 4.500.000 Din za zgraditev moderne ceste Ljubljana—Kranj. Dela se bodo pričela baje že v marcu.

Nemški poslanik v Beogradu je bil sprejet od Hitlerja, kateremu je podal daljši referat.

Glavni volilni odbor zbornice v Novem Sadu je proglasil za izvoljene 35 zborničnih kandidatov, ker ni bila proti njim vložena nobena lista. Izvoljeni so vsi kandidati iz trgovinskega in denarniškega telesa ter kandidati nekaterih industrijskih in gostinskih okrožij. Za predsednika zbornice bo najbrže izvoljen Kosta Miroslavić.

Pripravljalna dela za zgraditev železniškega mosta pri Zagrebu so v polnem teku.

Tudi II. licitacija za gradnjo ceste Ljubljana—St. Vid je bila brezuspešna, ker ni bilo nobenega licitanta. Pogoji so očitno za podjetnike nesprijemljivi. Zakaj se ne spremene?

Beograjski krojači in šivilje pripravljajo veliko modno revijo ter skušajo doseči ustanovitve modne akademije v Beogradu.

Zaradi zagonetnega, a pogostega izginjanja denarnih pošilk na čačanski pošti so bili suspendirani dve uradnice in dva zvančičnika.

S prvim majem se začne redna zračna zveza med Moskvo in Prago. Polet bo trajal samo 10 ur.

Dunajska policija je zopet aretirala večjo skupino narodnih socialistov, ki jih je zalotila na tajnem sestanku. Koalicija med Avstrijo in Nemčijo bo torej silno prijateljska.

Večina ameriških senatorjev je mnenja, da se Združenim državam Sev. Amerike zveza narodov ne tiče in zato tudi ne sankcije proti Italiji.

Sovjeti so začeli zboljševati sibirsko magistralo. V vzhodnem delu to sedaj dvotirna železnica razširjena v trotirno.

Ker se je podražil bencin, so začeli stavkati v Atenah soferji. Verjetno je, da se bo stavka razširila na vso Grčijo.

13 milijona Din je poneveril bivši predsednik knjaževske občine, ko je bil direktor Zadruga za kredit in štednjo v Knjaževcu. Pred nekaj dnevi je pobegnil. Oblasti ga zamen iščejo.

Potniški promet na romunskih železnicah je narasel v l. 1935. za 14-9%, blagovni pa za 5-5%.

O gradnji mostu čez Bospor se zopet govori v Carigradu. Most bi bil dolg 2-3 km in bi veljal okoli 25 milijonov turških lir.

Na železniški progi Pariz-Chartres so vpeljali poskušne vožnje vlakov, ki jih kurijo z ogljem.

Židovsko prebivalstvo Palestine je naraslo v preteklem letu za 75 tisoč na 375.000 duš.

Epidemija kuge besni v Siamu ter je dosedaj umrlo že 200 ljudi. Tudi v glavnem mestu Bangkoku je več ljudi umrlo za kugo.

Močna gripa se je pojavila v nekaterih garnizijah v Franciji. V Belfortu je umrlo 19 vojakov.

Iz združnega registra

Vpisali sta se nastopni zadrugi: Zvočni kino Ptuj, r. z. z. o. z., ki prevzame zvočni kino Ptuj, dosedaj last Sokolskega društva in Dramatičnega društva v Ptuj, ter Slovenska produktivna mizararska zadruga v St. Vidu pri Ljubljani.

Razdružila se je in prešla v likvidacijo Pašniška in gozdna zadruga St. Lenart.

»Službeni list«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 22. februarja objavlja: Pravilnik o višini nagrad za odvetniške posle s tarifo — Razglas o volitvah obč. odbora v St. Vidu — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Zagrebski tedenski sejem

Kljub dežju je bil zadnji zagrebški tedenski sejem dne 19. februarja mnogo bolj obiskan kot prejšnji. Tudi dagon živine je bil za več ko 300 glav močnejši. Cena živini se je dvignila, ker je bilo na sejmju tudi mnogo tujih kupcev, tako zlasti iz Grčije in Avstrije. Par izredno lepih volov je bil prodan za klavnico na Dunaju po ceni Din 550 za kg žive teže. Splošno so se dvignile cene za vso živino. Tako se je dvignila cena volom za 50 par, kravam za klanje za 40, kravam klobasaricam za 30, junicam za 50 in juncem za 75 par. Kupčija s prešiči je bila malo manj živahna, vendar pa so se tudi njim dvignile cene. Špeharji so se dobro prodajali za Slovenijo.

Dogon in prodaja živine: 63 bikov, 312 krav, 124 junic, 131 volov, 35 juncev, 214 telet, 525 konj in žrebet, 512 prešičev in 102 pujska.

Cene: biki po 3 do 3-75, krave za mesarje po 2-70 do 3-50, krave za klobase po 1-50 do 2, junice za klanje po 3 do 4, junice za rejo po 700 do 900 Din (za žival), voli I. vrste po 4-40 do 5-50, voli II. vrste po 3-30 do 3-50, bosanski po 2-50 do 3, junci po 3 do 4, živa teleta po 5 do 5-50, zaklana po 7 do 8,50, špeharji po 7 do 8, zaklani po 9,50, lahki konji po 2 do 3 tisoč, srednji po 4 do 5 tisoč in težki po 7 do 8 tisoč Din za par, žrebeta po 900 do 1200 za grlo, konji za klanje po 1 do 1,25 Din za kg žive teže.

Detelja po 100 do 125, otava po 100 do 110, seno po 80 do 90 in slama za steljo po 30 do 40 Din za 100 kg.

Radio Ljubljana

Nedelja, dne 23. febr. 8.00: Telo-vadba (vodi Ciril Soukal) — 8.30: Čas, poročila — 8.45: Pustni nedelji vesel pozdrav (radijski orkester) — 9.45: Versko predavanje (p. Valerian Ucak) — 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz mariborske stolnice — 11.00: Kvartet »Fantje na vasi« — 11.40: Striček Matiček govori in poje — 12.00: Čas, obvestila — 12.15: Radijski orkester — 13.00: Plošče — 16.00: Kmetijska ura: Praščereja (ing. Lambert Muri) — 16.20: Revija naših šramlov, I. del — 17.00: Jajca v kmetiškem gospodinjstvu (Anica Lazarjeva) — 17.15: Revija naših šramlov, II. del — 18.00: Radijski orkester, jazz, Mirko Premelč, plošče — 19.30: Nac. ura — 20.00: Čas, poročila — 20.15: Pester večer s sodelovanjem Akademikega pevskega kvinteta, članov rad. dram. družine in Cimmermanovega tria. Sestavil: prof. Niko Kuret — 22.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 22.15: Plošče.

Ponedeljek, 24. febr. 12.00: Spomini na Joh. Straussa (plošče) — 12.45: Vremenska napoved, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Operetna glasba (radijski orkester) — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaj — 18.00: Obolenje prebavnih organov (dr. Bogomir Magajna) — 18.20: Plošče 18.40: Kulturni pomen vseučilišca s posebnim ozir na slovensko univerzo (Drago Cvetko) — 19.00: Čas, objava sporeda — 19.30: Nac. ura — 20.00: Čudne zgodbe Janeza Salatnika (zvočna slika). Napisal Fr. Trefalt, izvajajo člani rad. dram. družine — 21.00: Kmečke godbe (plošče) — 21.30: Hrvatski predpustni narodni običaji (prenos iz Zagreba) — 22.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 22.15: Radijski jazz, vložke poje Mirko Jelačin.

Torek, dne 25. febr. 11.00: Sol-ska ura: Mali harmonikarji pod vodstvom prof. Rančigaja — 12.00: Vesele slovenske pesmice (plošče) — 12.45: Vremenska napoved, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Slovenski narodni napravi (radijski orkester) — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaj — 18.00: Plošče — 18.40: Filozofija združnega gospodarstva (dr. Fr. Veber) — 19.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 19.30: Nacionalna ura: O moderni slovenski glasbi (prof. St. Oster) — 20.00: Gorenjsko ženitovanje (priredil Jože Vombegar) — 21.15: Radijski orkester — 22.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 22.15: Za židano voljo in pustni večer (radijski jazz, kvartet »Melojazz«, člani rad. dram. družine).

'KUVERTA'
D. Z. O. Z.
LJUBLJANA
Tyrševa cesta št. 67
TVORNICI KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

LOVRO ROZMAN
Telefon 29-97 Specijalna delavnica tehtnic, uteži in drugih meril
LJUBLJANA Pred prulami 5

LIPSKI POMLADNI SEJEM 1936.

se začne 1. marca

60% popusta na nemških državnih železnicah
Obvestila daje: Častni zastopnik
Ing. G. Tönnies, Ljubljana
Tyrševa c. 33 Telefon 27-62
ali Zvanični biro lajpciškega sajma, Beograd, Knez Mihajlova 33